

RAN-2508000606010001

T. Y. B. Com (NEP) (Sem. - VI) Examination March - 2026

Business Administration

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate total marks of the question.

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

- પ્ર. 1. ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ) 10**
1. પ્રવાસનની વ્યાખ્યા આપો.
 2. ઈકો-ટૂરિઝમનો અર્થ આપો.
 3. સંગીન ખરીદીના સિદ્ધાંતો માત્ર જણાવો.
 4. માલસામગ્રી અંકુશ એટલે શું?
 5. ઉત્પાદન અને ઉત્પાદકતા વચ્ચે શું ભેદ છે?
 6. બેન્ચ માર્કિંગ એટલે શું? તેના સ્ત્રોતો જણાવો.
 7. સિક્સ સિગ્માનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- પ્ર. 2. ખરીદીની વિવિધ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. 14**
- અથવા**
- પ્ર. 2.(અ) પ્રવાસનનું મહત્વ સમજાવો. 07**
- (બ) ઉત્પાદન અંકુશની પ્રક્રિયા વર્ણવો. 07**
- પ્ર. 3. સંપૂર્ણ ગુણવત્તા સંચાલનની નીચે જણાવેલ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14**
1. કૈઝાન 2. પેરેટો વિશ્લેષણ
- અથવા**
- પ્ર. 3.(અ) ભારતમાં પ્રવાસનના પડકારો અને તકોની ચર્ચા કરો. 07**
- (બ) માલસામગ્રી હેરફેરમાં કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા (AI) ની ભૂમિકા સમજાવો. 07**
- પ્ર. 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો. : (કોઈ પણ એક) 06**
1. ભારતમાં સૂચિત નવી પ્રવાસન નીતિ
 2. માલસામગ્રી સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર
- (બ) શ્રી શ્લોક પ્રજાપતિ એક ઉદ્યોગપતિ છે, જેઓ FMCG વસ્તુઓના ઉત્પાદન માટે એક અદ્યતન 06**
- મશીનરી સાથે કારખાનું શરૂ કરવા માંગે છે. તેઓ કારખાનામાં વિવિધ પ્રકારના સોસ, જામ, ફટકશ

વગેરે બનાવવા માંગે છે. ઉત્પાદન કરવા માટે જરૂરી કાચા માલમાં ફળકળાદિ, ટામેટાં જેવી ખેતપેદાશોનો સમાવેશ થાય છે.

આ પેદાશો વજન ગુમાવે તેવાં લક્ષણો ધરાવે છે. વધુમાં કારખાનામાં કામ કરવા માટે કુશળ અને અર્ધકુશળ કામદારોની આવશ્યકતા હોય છે.

1. એક નિષ્ણાંત તરીકે શ્રી શ્લોક પ્રજાપતિને કારખાનાની સ્થાનપસંદગી માટે ક્યાં સુચનો કરશો?
2. તમારા જવાબના સમર્થનમાં યોગ્ય દલીલો રજૂ કરો.

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Answer in brief: (Any Five) 10**
- (1) State the definition of Tourism.
 - (2) Give the meaning of Eco-tourism.
 - (3) State only the principles of sound purchasing.
 - (4) What is meant by material control ?
 - (5) What is the difference between production and productivity ?
 - (6) What is meant by Bench Marking ?
 - (7) Clarify the concept of six sigma.
- Q. 2. Discuss the various methods of purchasing. 14**
- OR**
- Q. 2. (A) Explain the importance of Tourism 07**
(B) Describe the process of production control. 07
- Q. 3. Explain following methods of Total Quality Management: 14**
- (1) Kaizen
 - (2) Parato Analysis
- OR**
- Q. 3.(A) Discuss challenges and opportunities of Tourism in India. 07**
(B) Explain role of Artificial Intelligence (AI) in Material handling. 07
- Q. 4.(A) Write a short note : (Any One) 06**
- (1) Proposed new tourism policy of India.
 - (2) Scope of Material Management.
- (B) Shri Slok Prajapati is an industrialist who wants to start a factory with modern machinery to manufacture FMCG products. He wants to produce various types of sauces, jams, fruit crush etc. For production, the required raw material includes various agricultural products as fruits, tomato etc. These products tend to lose weight in the process. Moreover, skilled and semi-skilled workers are required to work in the factor. 06**
- (1) As an expert, what are your suggestions to Shri Slok Prajapati for selecting plant location ?
 - (2) Give appropriate argument to supports your answer.

RAN-2508000606020001

T. Y. B. Com. (NCF-NEP) (Sem.-VI) Examination March - 2026
Advance Accounting and Auditing - (Paper-VII-Major)

Set - 1

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <p>Student's Signature</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ પાંચ) 10**
1. ઓડિટર માટે કોઈ પણ ચાર નિષેધાત્મક સેવાઓ જણાવો.
 2. કંપની ઓડિટરની જવાબદારીના પ્રકારો જણાવો.
 3. મૂડીનકો એટલે શું?
 4. અન્વેષણના લક્ષણો જણાવો
 5. નાણાકીય સંસ્થામાં ઓડિટ ટ્રેઈલના ઉદાહરણ આપો.
 6. કોમ્પ્યુટરના પ્રકારો કેટલા છે ? કયા કયા ?
 7. વહેચણીપાત્ર નક્કાના વિવાદાસ્પદ મુદ્દાઓ જણાવો.
- પ્ર.2. 2013 ના કંપની કાયદા અન્વયે ઓડિટરના હકો ફરજો સમજાવો. 14**
- અથવા**
- પ્ર.2. અ. ઓડિટરની ફોજદારી જવાબદારી જણાવો. 07**
- પ્ર.2. બ. ડિવિડન્ડ અંગે ઓડિટરની ફરજો સમજાવો. 07**
- પ્ર.3. ઓડિટ કાર્યક્રમનો અર્થ આપી તેનું મહત્વ જણાવો. વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત વિશ્વ વિદ્યાલય, સુરતનો ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરો. 14**
- અથવા**
- પ્ર.3. અ. દગો કે છેતરપિંડીની શક્યતા હોય ત્યારે ધંધાના માલિક વતી કરવામાં આવતું અન્વેષણ જણાવો. 07**
- પ્ર.3. બ. સારા ઓડિટ અહેવાલના લક્ષણો જણાવો. 07**
- પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે ત્રણ) 12**
1. ઓડિટરનું વેતન કે મહેનતાણું
 2. ઓડિટ ટ્રેઈલના ફાયદાઓ
 3. ઈ ડી પી ઓડિટ
 4. કરવેરા ઓડિટ અને નાણાકીય ઓડિટ વચ્ચેનો તફાવત
 5. ઓડિટ અને અન્વેષણ વચ્ચેનો તફાવત

ENGLISH VERSION

- Q.1. Write the following answer in short. (Any Five)** **10**
1. Give any four example that Auditor not to render certain services.
 2. Give the types of Auditor's responsibility.
 3. What is capital profit?
 4. State the characteristics of investigation.
 5. Give an example of audit trails in a financial institution.
 6. How many types of computers are there ? which ones?.
 7. Explain the controversial issues of distributable profits.?
- Q.2. Discuss Rights and Duties of an Auditor under the companies Act, 2013.** **14**
- OR**
- Q.2. A. Discuss the criminal liability of an Auditor.** **07**
- Q.2 B. Explain the duties of the auditor regarding dividends.** **07**
- Q.3. What do you mean by Audit programme? Write the importance of audit programme. Write audit programme of Veer Narmad South Gujarat University, Surat.** **14**
- OR**
- Q.3 A. Points requiring consideration for investigation on behalf of owner in case of suspected fraud.** **07**
- Q.3. B. Write characteristics of Good Audit Report** **07**
- Q.4. Write a short note (Any three)** **12**
1. Auditor's Remuneration
 2. Benefits of Audit Trails
 3. EDP Audit
 4. Difference between tax audit and financial audit
 5. Difference between Audit and Investigation

RAN-2508000606030001

T.Y.B.Com. (Sem.-VI) Examination March - 2026
Business Regulatory Framework

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

- પ્ર-1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) 10
- 1) કંપનીના વિશિષ્ટ લક્ષણો લખો.
 - 2) સત્તાની ઉપરવટનો સિદ્ધાંતના અપવાદ લખો.
 - 3) કોષ્ટક F શું છે?
 - 4) નિષ્ક્રિય કંપની શું છે?
 - 5) ગેરકાયદેસર મંડળો કોને કહેવાય?
 - 6) કઈ પરિસ્થિતિમાં LLP બંધ થાય છે?
 - 7) વચનચિઠ્ઠી વ્યાખ્યાયિત કરો.
- પ્ર-2. અ) પ્રોડ્યુસર કંપનીને વિગતવાર સમજાવો. 07
બ) પ્રોસ્પેક્ટસમાં ગેરરજૂઆત માટે જવાબદારી સમજાવો. 07
- અથવા
- પ્ર-2. અ) નિધિ કંપની અને નફા માટે ન હોય તેવા સંગઠન પર વિગતવાર નોંધ લખો. 07
બ) ડિરેક્ટરની કાનૂની સ્થિતિ સમજાવો. 07
- પ્ર-3. અ) ભાગીદારી અને LLP વચ્ચે તફાવત લખો. 07
બ) વિનિમયપત્ર વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના આવશ્યક તત્વો સમજાવો. 07
- અથવા
- પ્ર-3. અ) LLP ના નામ સંબંધિત જોગવાઈ પર વિગતવાર નોંધ લખો. 07
બ) નેગોસિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટની પૂર્વધારણાઓ સમજાવો. 07
- પ્ર-4. કોઈપણ બે પર ટૂંકી નોંધ લખો. 12
- 1) એક વ્યક્તિ કંપની.
 - 2) આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત.
 - 3) ડિરેક્ટરની ફરજો.
 - 4) નેગોસિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટના પક્ષકારો.

ENGLISH VERSION

- Q-1. Answer in short. 10**
- 1) Write Features of a Company.
 - 2) List Exceptions to Doctrine of Ultra Vires.
 - 3) What is Table F?
 - 4) What is a Dormant Company?
 - 5) What are illegal associations ?
 - 6) Under which circumstances there is Winding up of LLP ?
 - 7) Define Promissory Note.
- Q-2. A) Explain Producer company in detail. 07**
B) Explain Liability for mis statement in prospectus. 07
- OR**
- Q-2. A) Write a detailed note on Nidhi Company and Association not for profit. 07**
B) Explain Legal position of a Director. 07
- Q-3. A) Write Differences between Partnership and L.L.P. 07**
B) Define Bills of Exchange and explain its essential elements. 07
- OR**
- Q-3. A) Write a detailed note on Provision relating to name of LLP. 07**
B) Explain Presumptions of Negotiable Instrument. 07
- Q.4. Write Short Notes on any two: 12**
- 1) One Person Company
 - 2) Doctrine of Indoor Management
 - 3) Duties of Director
 - 4) Parties to Negotiable Instrument.

RAN-2608000606030002

T.Y.B.Com. (Sem. VI) Examination March - 2026
Indian Economy : Recent Trends (Minor) - 4 Credits

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>Student's Signature</p> </div>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

પ્ર. 1 ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ) (10)

Answer in short (Any Five)

1. ભારતમાં સેવા ક્ષેત્રના વિકાસના મુખ્ય કારણો શું છે?
What are the main reasons for the growth of service sector in India?
2. પર્યાવરણના રક્ષણ માટે સરકારે લીધેલા પગલાં જણાવો.
State the measures taken by the government for the protection of environment.
3. ભારતીય અર્થતંત્રમાં નાના ઉદ્યોગોનું મહત્વ જણાવો.
State the importance of small scale industries in the Indian economy.
4. ગુડ્સ અને સર્વિસ ટેક્સ શું છે? ભારતમાં તે ક્યારથી લાગુ કરવામાં આવ્યો છે?
What is Goods and Services tax? Since when has it been implemented in India?
5. ભારતમાં કાળા નાણાનું પ્રમાણ રોકવા માટે ચાર પગલા સૂચવો.
Suggest four steps to prevent the amount of black money in India.
6. પ્રચ્છન્ન બેરોજગારી શું છે?
What is disguised unemployment?
7. ભારતની નિકાસ નીતિના ઉદ્દેશ્યો જણાવો.
State the objectives of India's export policy.

પ્ર. 2 ભારતમાં ગરીબીના મુખ્ય કારણોની ચર્ચા કરો. ભારતમાં ગરીબી નાબૂદી માટે લેવાયેલા પગલા સમજાવો. (14)

Discuss the main causes of poverty in India. Explain the steps taken for poverty alleviation in India.

અથવા / OR

- પ્ર. 2 (i) ભારતમાં ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણની અસરો. (7)
Effects of industrial pollution in India.
- (ii) WTO ના સભ્યપદથી ભારતને થતા ફાયદા. (7)
Advantages to India from the membership of WTO.

પ્ર. 3 ભારતમાં કાળા નાણાના વિકાસ માટેના પરિબલોની ચર્ચા કરો. ભારતીય અર્થતંત્ર પર કાળા નાણાંની અસરો સમજાવો. (14)

Discuss the factors for the growth of black money in India. Explain the effects of black money on the Indian economy.

અથવા / OR

પ્ર. 3 (i) નાના પાયાના ઉદ્યોગો પર આર્થિક સુધારાઓની અસર. (7)
Impact of economic reforms on the small scale industries.

(ii) વિશ્વ વેપાર સંગઠનના ઉદ્દેશ્યો (7)
Objectives of WTO.

પ્ર. 4 ટૂંકી નોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (12)
Write short notes. (Any Two)

1. નાના ઉદ્યોગોને પ્રોત્સાહન આપવાના પગલાં
Measures to promote small scale industries.
2. ભારતમાં સેવા ક્ષેત્ર માટેના પડકારો.
Challenges for service sector in India.
3. નવેમ્બર 2016 માં હાથ ધરવામાં આવેલા નોટબંધીના મુખ્ય કારણો.
Main causes of the demonetisation measure undertaken in November 2016.
4. જાહેર ક્ષેત્રના એકમોનું વિનિવેશિકરણ.
Disinvestment of public sector units.

RAN-2608000606030005
T. Y. B. Com. (Sem.-VI) (NEP) Examination March - 2026
Minor Banking Paper - VII
Indian Banking & Currency
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of that question.
- (3) પ્રશ્ન-1 ફરજિયાત છે.
Question no.1 is compulsory.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

10

- પ્રશ્ન 1.** ટુંકમાં ઉત્તર આપો. (ગમે તે પાંચ)
1. રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના અને રાષ્ટ્રીયકરણ નું વર્ષ જણાવો.
 2. રિવર્સ રેપોરેટની વ્યાખ્યા આપો.
 3. રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાના ઉદ્દેશો જણાવો.
 4. રેપોરેટ એટલે શું?
 5. ભારતીય ચલણ પદ્ધતિ એટલે શું?
 6. વિમુદ્રીકરણનો અર્થ લખો.
 7. બિન-કાર્યશીલ અસ્ક્યામતોની વ્યાખ્યા આપો.
- પ્રશ્ન 2.** રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાના વિકાસલક્ષી કાર્યો વિસ્તારથી સમજાવો. 14
- અથવા
- પ્રશ્ન 2.(અ)** ગુણાત્મક શાખ નિયંત્રણના પગલાની મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 7
- (બ)** ભારતમાં નાણાકીય નીતિના ઉદ્દેશો સમજાવો. 7
- પ્રશ્ન 3.** ચલણી નોટ બહાર પાડતી વખતે ઉપયોગમાં લેવાતી જુદી જુદી પદ્ધતિઓની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. 14
- અથવા
- પ્રશ્ન 3.(અ)** ભારતીય ચલણી નોટોના વિમુદ્રીકરણના કારણો સમજાવો. 7
- (બ)** ક્રિપ્ટો કરન્સીના ફાયદાઓની ચર્ચા કરો. 7
- પ્રશ્ન 4.** ટુંક નોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)
1. બિન-કાર્યશીલ અસ્ક્યામતોને અસર કરતા આંતરિક પરિબલો.
 2. ભારતમાં ડિજિટલ કરન્સીના ગેરફાયદા.
 3. ડિજિટલ કરન્સી અને ક્રિપ્ટો કરન્સી વચ્ચે તફાવત.
 4. ગુણાત્મક શાખ નિયમનના પગલાં.
 5. બિન-કાર્યશીલ અસ્ક્યામતો માટેના ઉપાયો.

12

ENGLISH VERSION

- Q. 1. **Answer in brief (Any five)** 10
1. State the year of establishment and nationalisation of Reserve Bank of India.
 2. Give the definition of Reverse Repo Rate.
 3. State the objectives of Reserve Bank of India.
 4. What is meant by Repo Rate?
 5. What is meant by Indian Currency System?
 6. Write the meaning of Demonetization.
 7. Give the definition of Non-Performing Assets.
- Q. 2. Explain in detail developmental functions of Reserve Bank of India. 14
- OR**
- Q. 2. [A] Discuss the limitations of Selective Credit Control measure. 7
- [B] Explain the objectives of Monetary policy in India. 7
- Q. 3. Discuss in detail the different methods used for Issuing Currency Notes. 14
- OR**
- Q. 3. [A] Explain the reasons of demonetization of Indian currency notes. 7
- [B] Discuss the advantages of Crypto Currency. 7
- Q. 4. **Write Short notes (Any three)** 12
1. Internal factors affecting Non-Performing Assets.
 2. Disadvantages of Digital Currency in India.
 3. Difference between Digital Currency and Crypto Currency.
 4. Measures of Selective Credit Control
 5. The remedies for Non-Performing Assets.

RAN-2608000606030006

B. Com. (NCF-NEP) (Sem.-VI) Examination March - 2026

Statistics

Minor - Statistical Analytical Methods (Paper - VII)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.
Figure to be right indicates full marks of the questions.
- (3) સાંખ્યિકીય કોષ્ટકો વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.
Statistical tables would be given on request.

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ)

10

1. સમજાવો:- માતૃ મૃત્યુદર
2. એક શહેરમાં એક વર્ષ દરમ્યાન 60 નવજાત શિશુ મૃત્યુ પામે અને 10000 જીવિત જન્મ નોંધાયા હતા, શહેર માટે નવજાત શિશુ મૃત્યુદરની ગણતરી કરો.
3. એક શહેરની કુલ વસ્તી 100000 છે તેમાં પ્રજનન ગાળામાં હોય તેવી સ્ત્રીઓની સંખ્યા કુલ વસ્તીના 15% છે જો શહેરનો સાદો પ્રજનન દર 30 હોય તો તે શહેરમાં એક વર્ષમાં કેટલા બાળકો જન્મ લેશે?
4. સમજાવો:- પ્રમાણિત મૃત્યુદર
5. 14 પરિણીત જોડકાના એક યદ્યદ્ય નિદર્શમાં પતિ અને પત્નીની ઉંમર વચ્ચેના તફાવતો નીચે પ્રમાણે છે.
6.2, -2.6, 0.3, 2.6, 5.3, -0.6, -5.4, 3.2, -0.3, 0.7, 0, 2.4, 0, 0.06
વિલકોક્ષન સંજ્ઞા ક્રમાંક પરીક્ષણ માટે T^+ અને T^- ની કિંમત શોધો.
6. નીચે આપેલા બે નિદર્શોનો ઉપયોગ કરી મેનવ્હીટની U આગણક શોધો.

નિદર્શ - I	18	20	15	11	-
નિદર્શ - II	17	19	11	23	20

7. પેરેટોએ પોતાના વક્રને આધારે રજૂ કરેલા તારણો જણાવો.

પ્ર. 2. (a) નીચેના નિદર્શોની માહિતી માટે બંને નિદર્શો એક જ સમષ્ટિમાંથી લેવાયા છે કે કેમ તેનું પરીક્ષણ સંજ્ઞા પરીક્ષણથી કરો. 1% ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો.

07

X	17.1	12.3	14.6	16.0	18.8	15.7	13.3	30.6	13.7	16.7	14.5	21.5	15.7	20.4	15.1	16.8	16.1	17.9
Y	18.1	12.6	10.4	11.5	16.2	13.9	17.0	16.0	30.4	13.4	15.0	17.7	16.3	15.4	14.7	15.9	10.6	14.1

- (b) પ્રચલિત સંકેતોમાં નીચેની માહિતી પરથી CBR, GFR, TFR અને GRR શોધો. શહેરની કુલ વસ્તી 400000 છે. માદા જાતીય ગુણોત્તર 52% છે. 07

ઉંમર (વર્ષમાં)	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
સ્ત્રીઓની સંખ્યા (લાખમાં)	1.5	1.2	1.0	0.80	0.90	0.60	0.40
જીવિત બાળકોની સંખ્યા	4000	6000	10000	8000	4000	1500	400

અથવા

- (a) છોકરા અને છોકરીઓમાંથી પ્રત્યેક 10 વિદ્યાર્થીઓના માસિક ખર્ચના (₹ માં.) નિદર્શો નીચે મુજબ છે. 07
બંને નિદર્શો એક જ સમષ્ટિમાંથી આવેલા છે કે કેમ તે મધ્યસ્થ પરીક્ષણનો ઉપયોગ કરી ચકાસો. 1%ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો.

છોકરાઓ	100	120	150	200	170	140	110	130	250	180
છોકરીઓ	120	140	150	80	180	220	200	180	100	150

- (b) નીચેની માહિતી પરથી કુલ પુનઃ પ્રજોત્પતિદર અને ચોખ્ખો પુનઃ પ્રજોત્પતિદર મેળવો. જાતિ પ્રમાણ 07
નર:માદા = 52:48

ઉંમર (વર્ષમાં)	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-45	45-49
સ્ત્રી વસ્તી (લગ્નરમાં)	35	34	30	26	25	22	18
જીવિત જન્મો	1650	3500	3250	1850	1100	650	200
જીવિત દર	0.97	0.96	0.95	0.94	0.92	0.90	0.85

- પ્ર. 3. (a) નીચેની માહિતી પરથી મેન વ્હીટની U પરીક્ષણ દ્વારા “બંને નિદર્શો સમાન પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી આવ્યા 08
છે” એવી પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 1%ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો.

નિદર્શ - I	30	25	45	25	40	70	25	30	70	50	-	-
નિદર્શ - II	45	70	40	25	50	45	25	70	30	80	50	70

- (b) નીચેની માહિતી પરથી બંને શહેરોના કાયા અને પ્રમાણિત મૃત્યુદરો શોધો અને આરોગ્યની સરખામણી 06
કરો.

ઉંમર (વર્ષમાં)	શહેર A		શહેર B	
	વસ્તી	દર હજારે મૃત્યુ	વસ્તી	દર હજારે મૃત્યુ
5 થી ઓછી	5000	30	2000	25
5-15	8000	15	3000	12
15-50	12000	10	4000	10
50 થી વધુ	3000	25	3000	28

અથવા

- (a) એક મશીનના બે મોડેલો ખરીદી માટે વિચારણા હેઠળ છે. એક સંસ્થા પાસે પ્રત્યેકનો એક નમૂનો ચકાસણી માટે છે અને 18 કારીગરોની એક ટુકડીના દરેક કારીગર નક્કી કરેલા સમયગાળા માટે મશીનનો ઉપયોગ કરે છે, તેઓનું ઉત્પાદન નીચે પ્રમાણે છે.

કારીગર	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ઉત્પાદન મશીન-I	52	58	23	45	48	56	34	24	32	40	31	50	34	35	40	35	45	34
મશીન-II	40	31	16	28	30	42	8	30	35	34	8	49	7	30	43	18	28	30

બે મશીનોની ઉત્પાદન ક્ષમતા વચ્ચે નોંધપાત્ર તફાવત છે? વિલકોક્ષન સંજ્ઞા ક્રમાંક પરીક્ષણ દ્વારા 1%ની સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો.

- (b) નીચેની માહિતી પરથી બંને શહેરોની સાદા અને પ્રમાણિત મૃત્યુદરો શોધો અને સરખાવો.

ઉંમર (વર્ષમાં)	શહેર A		શહેર B		પ્રમાણિત વસ્તી (હજારમાં)
	વસ્તી (હજારમાં)	મૃત્યુ સંખ્યા	વસ્તી (હજારમાં)	મૃત્યુ સંખ્યા	
0-5	8	270	10	360	6
5-25	22	390	37	750	34
25-45	24	280	22	290	27
45-60	16	30	20	250	15
60	10	10	8	270	8

- પ્ર. 4. ગમે તે ત્રણ લખો.
- પેરેટોના આવક વિતરણના ઉપયોગો લખો.
 - ટૂંકનોંધ લખો:- રાષ્ટ્રીય આવક સમિતિ
 - માનવજીવનવિષયક આંકડા એટલે શું? માનવજીવનવિષયક આંકડા એકઠા કરવાની રીતો ચર્ચો.
 - સમજાવો:- પ્રજનનદર અને પુનઃ પ્રજાત્પતિદર
 - પ્રાચલીય પરીક્ષણ અને બિન-પ્રાચલીય પરીક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Answer the following questions (Any Five)

- Explain: Maternal Mortality
- In a city, 60 Neonatal death and 10000 live birth were recorded during a year. Calculate neonatal mortality for this city
- The total population of a city is 100000. Out of them, 15%. Women are in child-bearing age. If the general fertility rate is 30, then how many new children would be born in a year?
- Explain: - Standard death rate
- Following are the differences between age of husband and wife in a random sample of 14 Married couples
6.2, -2.6, 0.3, 2.6, 5.3, -0.6, -5.4, 3.2, -0.3, 0.7, 0, 2.4, 0, 0.06
Find the value of T^+ and T^- for wilcoxon signed rank test
- Find out Mann-Whitney U statistic by using following two Samples.

Sample -I	18	20	15	11	-
Sample -II	17	19	11	23	20

7. State the conclusions presented by Pareto based on his curve.

Q. 2. (a) For the following information of two samples, using sign test whether the both the samples are came from the same population or not? Use 1% level of significance 07

X	17.1	12.3	14.6	16.0	18.8	15.7	13.3	30.6	13.7	16.7	14.5	21.5	15.7	20.4	15.1	16.8	16.1	17.9
Y	18.1	12.6	10.4	11.5	16.2	13.9	17.0	16.0	30.4	13.4	15.0	17.7	16.3	15.4	14.7	15.9	10.6	14.1

(b) In usual notations, Find the CBR, GFR, TFR and GRR from the following information. The total population of a city is 4 lakhs and sex ratio of female is 52% 07

Age (In years)	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
No. of women (In Lakh)	1.5	1.2	1.0	0.80	0.90	0.60	0.40
No. of live births	4000	6000	10000	8000	4000	1500	400

OR

Q. 2. (a) Random samples of 10 students each of from Boys and Girls, have their monthly expenditures (In Rs.) are as follows, Using median test, test whether two populations have identical distribution. Use 1% level of significance 07

Boys	100	120	150	200	170	140	110	130	250	180
Girls	120	140	150	80	180	220	200	180	100	150

(b) From the data given below calculate Gross and Net Reproduction Rates. 07

Age (in years)	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-45	45-49
Female population (In thousand)	35	34	30	26	25	22	18
Live births	1650	3500	3250	1850	1100	650	200
Survival rates	0.97	0.96	0.95	0.94	0.92	0.90	0.85

(Sex ratio-Male: Female = 52:48)

Q. 3. (a) From the following data, test the hypothesis that "Both the samples have been taken from the Same normal population" by Mann, Whitney U test. Use 1% level of significance. 08

Sample-I	30	25	45	25	40	70	25	30	70	50	-	-
Sample-II	45	70	40	25	50	45	25	70	30	80	50	70

(b) From the following information, find the crude and standard death rates for the two cities and compare the health. 06

Age (In years)	City A		City B	
	Population	Death per thousand	Population	Death per thousand
Less than 5	5000	30	2000	25
5-15	8000	15	3000	12
15-50	12000	10	4000	10
More than 50	3000	25	3000	28

OR

- Q. 3. (a)** Two models of a machines are under consideration for purchase one organization has each type of sample for trial. Each operator out of team of 18 operators uses each machine for a fixed period. Their output (Productions) are as follows.

08

Operator		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Production	Machine -I	52	58	23	45	48	56	34	24	32	40	31	50	34	35	40	35	45	34
	machine-II	40	31	16	28	30	42	8	30	35	34	8	49	7	30	43	18	28	30

Is there any significant difference between the output capacities of the two machines? Test at 1% level of significance by Wilcoxon signed rank test.

- (b)** Calculate the crude and standard death rates for the given data and compare it.

06

Age (In years)	City A		City B		Standard population (In thousand)
	Population (In thousand)	No. of death	Population (In thousand)	No. of death	
0-5	8	270	10	360	6
5-25	22	390	37	750	34
25-45	24	280	22	290	27
45-60	16	30	20	250	15
60	10	10	8	270	8

- Q. 4. Write any Three**

12

1. State the uses of Pareto's law of income distribution rule.
2. Write short Note: National income committee.
3. Define Vital Statistics. Describe the methods of collecting Vital Statistics.
4. Explain: Fertility rate and reproduction rate.
5. State the difference between parametric test and non-parametric test.

RAN-2608000606040001

B.Com. (NCF-NEP) (Sem.- VI) Examination March - 2026

AEC - English Proficiency and Life Skills - V

[Total Marks: 25

<p>सूचना : / Instructions</p> <p>(1) उपरोक्त दृशविल विगतो उत्तरवली पर अवश्य लखवी. Fill up strictly the above details on your answer book</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%; margin-top: 10px;"></div> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

Q.1. Answer the questions given below by choosing the most suitable option. 10

1. A good translation must combine _____ and _____.
 A) accuracy and creativity B) clarity and complexity
 C) accuracy and correctness D) naturalness and artificiality
2. Translating the internal correspondence of a business firm from Chinese into English involves _____ translation.
 A) Literary B) software
 C) marketing D) commercial
3. Online creative writing does not involve _____.
 A) Ad writing B) blogs
 C) vlogs D) newspaper reports
4. Original authors and translators should share a/an _____.
 A) Unequal B) equal
 C) envious D) confidential
5. Which of the following is not a feature of academic writing?
 A) Fixed format C) short-forms
 B) Formal language D) referencing
6. Proofreading for newspapers demands _____ expertise.
 A) Literary B) software
 C) linguistic D) legal
7. Great creative writing is the result of careful _____.
 A) Observation B) discussion
 C) speech D) formatting
8. Good writers are often great readers. This statement is _____.
 A) False B) true
 C) partially true D) mostly false

RAN-2608000606020009

B.Com. (Sem.-VI) Examination March - 2026

Advanced Accounting & Auditing (Paper-VIII Major)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક કુલ ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate total marks of a question.</p> <p>(3) તમામ ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો. Show the necessary calculation as a part of your answer.</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p> </div>						

પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નનાં જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)

10

1. સમજાવો : દેશી નામા પદ્ધતિ મુજબ શ્રી તસલમાત ખાતું
2. દેશીનામા પદ્ધતિ મુજબ જમાનોંધ (ખરીદનોંધ) સમજાવો.
3. સમજાવો : ઐતિહાસિક પડતર અને ભવિષ્યની પડતર
4. ઉધાર વેચાણ નીચે મુજબ હતું :
 - નવેમ્બર : ₹ 30,000
 - ડિસેમ્બર : ₹ 40,000
 - જાન્યુઆરી : ₹ 50,000
 વસુલાતની પદ્ધતિ નીચે મુજબ છે:
 - વેચાણના મહિને 20%
 - આવતા મહિને 50%
 - ત્યાર પછીના બીજા મહિને 30%
 જાન્યુઆરી મહિને દેવાદારો પાસેથી થતી કુલ વસૂલાત શોધો.
5. નીચે આપેલી માહિતી પરથી 6,000 એકમોના ઉત્પાદન સ્તર માટે પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો:

5,000 એકમોના ઉત્પાદન સ્તરે :

 - સ્થિર ખર્ચ = ₹ 10,000
 - ચલિત ખર્ચ = પ્રતિ એકમ ₹ 4
6. એક કંપની પાસે નીચેની માહિતી છે:
 - સ્થિર ખર્ચ = ₹ 50,000
 - ખરેખર વેચાણ = ₹ 2,00,000
 - નફા જથ્થા ગુણોત્તર = 40%
 સલામતી ગાળો રૂપિયામાં અને ટકામાં શોધો.
7. માસ્ટર બજેટ સમજાવો.

1.

માસ	વેચાણ (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	પરોક્ષ ખર્ચા (રૂ.)
માર્ચ	400000	60000	40000
એપ્રિલ	300000	70000	50000
મે	200000	80000	60000
જૂન	250000	90000	50000
જુલાઈ	300000	100000	60000

- 1 લી મે, 2026 ના રોજની શરૂઆતની રોકડ સિલક રૂ. 25000 છે.
- જુલાઈ 2026 માસનું રોકડ વેચાણ રૂ 153590 હશે, ઉધાર વેચાણમાં માર્ચ 2026 માસથી દર મહીને ક્રમશઃ 10% વધારો થાય છે.
- દેવાદારો પાસેથી ઉધરાણી વેચાણ પછીના માસમાં 50% અને બાકીના ત્યાર પછીના માસમાં થાય છે.
- વેચાણની 80% જેટલી ખરીદી તેના અગાઉના મહીને કરવામાં આવે છે અને ચુકવણી ખરીદી પછીના મહીને કરવામાં આવે છે.
- રૂ. 100 નો એક એવા 6% ના રૂ. 300000 ના ડીબેન્ટર બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા જેના પર ત્રિમાસિક વ્યાજ માર્ચ અને જૂન માસમાં ચુકવવામાં આવે છે.
- વેચાણ પર કમીશન, ઉધાર વેચાણ પર 5% લેખે વેચાણ પછીના મહીને ચુકવવામાં આવે છે.
- પરોક્ષ ખર્ચમાં માસિક રૂ. 10000 ઘસારાનો સમાવેશ થાય છે.
- જુલાઈ 2026 માસમાં રૂ. 25000 એડવાન્સ ટેક્સ ચુકવવામાં આવે છે.
- મજૂરી ચુકવણી સમયગાળો 1 માસ અને પરોક્ષ ખર્ચનો 1/2 માસ છે.

અથવા

પ્ર.2. નીચેની વિગતો એક ઉત્પાદન કંપનીના રેકોર્ડ પરથી પ્રવૃત્તિની બે સપાટી માટે ઉપલબ્ધ થઈ છે.

14

વિગત	50% (એકમ દીઠ રૂ.)	80% (એકમ દીઠ રૂ.)
માલસામાન ખર્ચ	7.50	7.50
મજૂરી	3.50	3.50
પાવર	0.40	0.37
સ્ટોર્સ	0.60	0.60
જાળવણી ખર્ચ	0.20	0.125
ઈન્સ્પેક્શન	0.20	0.14
ઘસારો	3	1.875
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા	4	2.80
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા	0.60	0.487
કુલ	20	17.397

50% ઉત્પાદનશક્તિએ ઉત્પાદન 5000 એકમોનું છે. 40% અને 100% ઉત્પાદનશક્તિ માટે એકમદીઠ પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો.

- પ્ર.૩. a.** સોલમ લિમિટેડ દ્વારા નીચેની માહિતી આપવામાં આવી છે. 10
 નફો રૂ. 12000, સ્થિર ખર્ચ રૂ. 24000, સલામતી ગાળો રૂ. 30000
 તમારે નીચેની ગણતરી કરવાની છે:
- સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ અને ખરેખર વેચાણ
 - જ્યારે વેચાણ સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ કરતા 10% વધુ હોય ત્યારે નફો.
 - રૂ. 4000 નો નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ
 - વેચાણ પર 10% નફો કમાવવા માટે વેચાણ
- b.** સમજાવો : દેવાંની મૂડી પડતર 04

અથવા

- પ્ર.૩. a.** નીચેની માહિતી પરથી ગણો: 10
- નફા જથ્થા ગુણોત્તર
 - સમતુટ બિંદુ (રૂપિયામાં)
 - રૂ. 1500000 ના વેચાણે સંભવિત નફો
 - રૂ. 80000 ખોટે સંભવિત વેચાણ
 - વર્ષ 2025-26 માટે સલામતી ગાળો
વર્ષ	વેચાણો (રૂ.)	નફો કે નુકશાન (રૂ.)
2024-25	800000	- 20000 નુકશાન
2025-26	1200000	+ 80000 નફો
- b.** મૂડીની પડતરનું મહત્વ સમજાવો. 04

- પ્ર.૪.** ટુંકનોંધ લખો (કોઈપણ ત્રણ) 12
- અંદાજપત્રીય અંકુશની મર્યાદા
 - જવાબદારી કેન્દ્રો
 - દેશીનામા પદ્ધતિ મુજબ રોજમેળ
 - દેશીનામા પદ્ધતિના લક્ષણો
 - દેશીનામા પદ્ધતિ મુજબ ખરીદ-વકરા ખાતું

ENGLISH VERSION

- Q.1.** Answer the following (any five) 10
- Explain Shree Tasalmat Khatu as per Deshi Nama System
 - Explain: Kharidnonth (Purchase Book) as per Deshi Nama System
 - Explain: Historical Cost and Future Cost

4. Credit sales were as follows:

- November : ₹ 30,000
- December : ₹ 40,000
- January : ₹ 50,000

The collection pattern is:

- 20% in the month of sale
- 50% in the following month
- 30% in the second month following

Find out the collection from debtors during January.

5. Prepare a Flexible Budget for a production level of 6,000 units from the following information:

At 5,000 units:

- Fixed cost = ₹ 10,000
- Variable cost = ₹ 4 per unit

6. A company has the following information:

- Fixed Costs = ₹ 50,000
- Actual Sales = ₹ 2,00,000
- P/V Ratio = 40%

Find the Margin of Safety in ₹ and in percentage.

7. Explain Master Budget

Q.2. From the following information prepare a cash budget of Kriday ltd. for three month ending on 31st July 2026. 14

1.

Month	Sales (Rs.)	Wages (Rs.)	Overheads (Rs.)
March	400000	60000	40000
April	300000	70000	50000
May	200000	80000	60000
June	250000	90000	50000
July	300000	100000	60000

2. Cash in hand Rs. 25000 on 1st May, 2026.

3. Cash sales of the month July, 2026 will be Rs. 153590, credit sales gradually increases 10% on monthly basis from March 2026.

4. 50% of credit sales are realized in the month following the sales and remaining in the second month following the sales.

5. Purchases amount 80% of sales made in the month preceding the sales and paid after one month.

6. Interest on 6% Debenture of Rs. 100, each of Rs. 300000 is payable quarterly in March and June.

7. 5% commission on credit sales is paid in the next month.

8. Depreciation per month amounts to Rs. 10000 included in overheads.

9. Advance tax of Rs. 25000 will be paid in July 2026.

10. Lag of payment of wages is one month and overheads half month.

OR

Particulars	50% (per unit Rs.)	80% (per unit Rs.)
Material	7.50	7.50
Labour	3.50	3.50
Power	0.40	0.37
Stores	0.60	0.60
Maintenance	0.20	0.125
Inspection	0.20	0.14
Depreciation	3	1.875
Administrative Overhead	4	2.80
Selling Overhead	0.60	0.487
	20	17.397

Total production @50% capacity is 5000 units. Prepare a flexible budget per unit at 40% & 100% capacity.

- Q.3. a.** The following information is given by Soham Ltd:
 Profit Rs. 12000, Fixed Cost Rs. 24000, Margin of Safety Rs. 30000
 You are required to Calculate:
- Break even sales and Actual Sales
 - Profit when sales are 10% above the Break even sales.
 - Sales to earn profit of Rs. 4000
 - Sales to earn profit @10% on sales

10

- b.** Explain: Cost of Debt

04

- Q.3. a.** from the following information, Calculate:
- P.v. ratio
 - BEP in Rs.
 - probable profit on sales of Rs. 15,00,000
 - probable sales when loss is Rs. 80000
 - Margin of Safety for the year 2025-26.

10

Year	Sales (Rs.)	Profit/loss (Rs.)
2024-25	800000	- 20000
2025-26	1200000	+ 80000

- b.** Importance of Cost of Capital

04

- Q.4. Write short notes (any three)**

12

- Limitations of Budgetary Control
- Responsibility Centers
- Rojmel as per Deshi Nama System
- Characteristics of Deshi Nama System
- Kharid-Vakra khafu as per Deshi Nama System

UDHNA COLLEGE

CC-CAREER OPPORTUNITIES IN STOCK MARKET(UNIVERSITY EXAM: 2025-26) Question paper

Question Set 1

Class Group: TY BCOM

(21) NEAT is a: NEAT એ

Options (1) Manual trading system મેન્યુઅલ ટ્રેડિંગ સિસ્ટમ (2) Open outcry system ઓપન ઓક્ટરી સિસ્ટમ (3) Fully automated trading system સંપૂર્ણ ઓટોમેટેડ ટ્રેડિંગ સિસ્ટમ (4) Settlement system સેટલમેન્ટ સિસ્ટમ

(22) NEAT matches buy and sell orders based on: NEAT ખરીદી અને વેચાણ ના ઓર્ડર ક્યાં આધાર પર આપે છે

Options (1) Broker name બ્રોકર નું નામ (2) Time only સમય પ્રમાણે (3) Price only કિંમત પ્રમાણે (4) Price and time priority કિંમત અને સમય પ્રમાણે

(23) NEAT trading is done through NEAT નું ટ્રેડિંગ થાય છે

Options (1) Trading ring ટ્રેડિંગ રિંગ (2) Computer terminals કમ્પ્યુટર ટર્મિનલ (3) Telephone ટેલિફોન (4) Physical slips ફિઝિકલ સ્લીપ

(24) NEAT is an example of: NEAT એ ઉદાહરણ છે

Options (1) Offline trading ઓફલાઇન ટ્રેડિંગ (2) Online trading ઓનલાઇન ટ્રેડિંગ (3) Call trading કોલ ટ્રેડિંગ (4) Auction trading ઓક્શન ટ્રેડિંગ

(25) NEAT helps in: NEAT મદદ કરે છે

Options (1) Manipulation મેન્યુપુલેશન (2) Delay in orders ઓર્ડર માં વિલંબ (3) Efficient order execution કાર્યશીલ ઓર્ડર નો અમલ (4) Manual settlement મેન્યુઅલ સેટલમેન્ટ

UDHNA COLLEGE

CC-CAREER OPPORTUNITIES IN STOCK MARKET(UNIVERSITY EXAM: 2025-26) Question paper

Question Set 1

Class Group: TY BCOM

Subject: Career Opportunities in Stock Market

(1) Which of the following is a characteristic of a primary market? નીચેનામાંથી કયું પ્રાથમિક બજારનું લક્ષણ છે?

Options (1) Trading of existing securities among investors. રોકાણકારોમાં હાલની સિક્યોરિટીઝનું ટ્રેડિંગ. (2) Issuance of new securities for the first time. પહેલી વાર નવી સિક્યોરિટીઝ જારી કરવી. (3) Facilitates trading of derivatives. ડેરિવેટિવ્સના ટ્રેડિંગને સરળ બનાવે છે. (4) Deals with short-term debt instruments. ટૂંકા ગાળાના ડેટ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ સાથે વ્યવહાર કરે છે

(2) What is another name for the primary market? પ્રાથમિક બજારનું બીજું નામ શું છે?

Options (1) Secondary market ગૌણ બજાર (2) Old issues market જૂનું ઇશ્યુ બજાર (3) New issue market નવું ઇશ્યુ બજાર (4) Derivatives market ડેરિવેટિવ્સ બજાર

(3) Which of the following is an example of an instrument traded in the primary market? નીચેનામાંથી કયું પ્રાથમિક બજારમાં ટ્રેડેડ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટનું ઉદાહરણ છે?

Options (1) Treasury bills ટ્રેઝરી બિલ્સ (2) Corporate bonds કોર્પોરેટ બોન્ડ (3) Existing company shares હાલના કંપનીના શેર (4) All of the above ઉપરોક્ત બધા

(4) What is the main purpose of a primary market? પ્રાથમિક બજારનો મુખ્ય હેતુ શું છે?

Options (1) To provide liquidity to existing securities. હાલની સિક્યોરિટીઝને પ્રવાહિતા પૂરી પાડવા માટે. (2) To facilitate trading among investors. રોકાણકારો વચ્ચે વેપારને સરળ બનાવવા માટે. (3) To enable companies to raise capital. કંપનીઓને મૂડી એકત્ર કરવા સક્ષમ બનાવવા માટે. (4) To regulate the stock market. શેરબજારનું નિયમન કરવા માટે.

(5) Which of the following is a feature of an Initial Public Offering (IPO)? નીચેનામાંથી કયું ઇનિશિયલ પબ્લિક ઓફરિંગ (IPO) ની વિશેષતા છે?

Options (1) It is the first time a private company offers its shares to the public. આ પહેલી વાર છે જ્યારે કોઈ ખાનગી કંપની જાહેર જનતાને તેના શેર ઓફર કરે છે. (2) It involves trading of existing shares. તેમાં હાલના શેરનું ટ્રેડિંગ શામેલ છે. (3) It is a secondary market transaction. તે ગૌણ બજાર વ્યવહાર છે. (4) It only involves institutional investors. તેમાં ફક્ત સંસ્થાકીય રોકાણકારોનો સમાવેશ થાય છે.

(6) NEAT PROMOTES _____. NEAT પ્રમોટ _____ ને કરે છે

Options (1) Monopoly મોનોપોલી (2) Transparency પારદર્શિતા (3) Manual Trading મેન્યુઅલ ટ્રેડિંગ (4) Delayed settlements સેટલમેન્ટ માં વિલંબ

UDHNA COLLEGE

CC-CAREER OPPORTUNITIES IN STOCK MARKET(UNIVERSITY EXAM: 2025-26) Question paper

Question Set I

Class Group: TY BCOM

- (7) Which of the following is NOT a function of a stock exchange? નીચેનામાંથી કયું કાર્ય સ્ટોક એક્સચેન્જનું કાર્ય નથી?
- Options (1) Providing a platform for trading securities સિક્યોરિટીઝના વેપાર માટે પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડવું (2) Facilitating capital formation for companies કંપનીઓ માટે મૂડી નિર્માણને સરળ બનાવવું (3) Determining the price of a company's stock કંપનીના શેરની કિંમત નક્કી કરવી (4) Regulating the amount of money in circulation in the economy અર્થતંત્રમાં પરિભ્રમણમાં રહેલા નાણાંની માત્રાનું નિયમન કરવું
- (8) What does 'Demat' refer to in the context of stock trading? સ્ટોક ટ્રેડિંગના સંદર્ભમાં 'ડીમેટ' શું દર્શાવે છે?
- Options (1) A type of stock certificate સ્ટોક સર્ટિફિકેટનો એક પ્રકાર (2) An electronic account for holding securities સિક્યોરિટીઝ રાખવા માટે ઇલેક્ટ્રોનિક ખાતું (3) A physical location for trading stocks સ્ટોક ટ્રેડિંગ માટે ભૌતિક સ્થાન (4) A method of calculating stock prices સ્ટોકના ભાવની ગણતરી કરવાની પદ્ધતિ
- (9) Which of the following is a stock market index? નીચેનામાંથી કયો શેરબજાર સૂચકાંક છે
- Options (1) SENSEX સેન્સેક્સ (2) Nifty નિફ્ટી (3) Both (a) and (b) બંને (a) અને (b) (4) None of the above ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં
- (10) NEAT stands for ___ NEAT નું આખું નામ ___
- Options (1) National Exchange for Automated Trading નેશનલ એક્સચેન્જ ફોર ઓટોમેટેડ ટ્રેડિંગ (2) New York Stock Exchange ન્યૂયોર્ક સ્ટોક એક્સચેન્જ (3) Bombay Stock Exchange બોમ્બે સ્ટોક એક્સચેન્જ (4) More than one of the above ઉપરોક્તમાંથી એક કરતાં વધુ
- (11) Functions of NEAT: NEAT ના કાર્યો
- Options (1) Order entry ઓર્ડર એન્ટ્રી (2) Order matching ઓર્ડર મેચિંગ (3) Trade execution ટ્રેડ નો અમલ કરવો (4) All of the above ઉપરોક્ત તમામ
- (12) Types of Derivatives are ___ ડેરીવેટિવ ના પ્રકાર ___ છે
- Options (1) Futures ફ્યુચર (2) Options ઓપશન (3) Forwards ફોરવર્ડ (4) All of the above ઉપરોક્ત તમામ
- (13) Functions of Derivative Market. ડેરીવેટિવ માર્કેટ ના કાર્યો છે.
- Options (1) Price discovery કિંમત ની શોધ (2) Risk management (hedging) રિસ્ક મેનેજમેન્ટ, (હેજિંગ) (3) Speculation સ્પેક્યુલેશન (4) All of the above ઉપરોક્ત તમામ

UDHNA COLLEGE

CC-CAREER OPPORTUNITIES IN STOCK MARKET(UNIVERSITY EXAM: 2025-26) Question paper

Question Set I

Class Group: TY BCOM

- (14) Which of the following order statuses indicates that the order is completed? નીચેનામાંથી કઈ ઓર્ડર સ્થિતિ સૂચવે છે કે ઓર્ડર પૂર્ણ થયો છે?
- Options (1) Open ઓપન (2) Pending પેન્ડિંગ (3) Partially Filled આંશિક રીતે ભરેલ (4) Executed અમલ થયો
- (15) An Investor can track order status through: રોકાણકાર ઓર્ડર સ્ટેટસ આના દ્વારા ટ્રેક કરી શકે છે:
- Options (1) Trading terminal ટ્રેડિંગ ટર્મિનલ (2) Bank passbook બેન્ક પાસબુક (3) Annual report વાર્ષિક અહેવાલ (4) Demat statement only માત્ર ડીમેટ સ્ટેટમેન્ટ
- (16) Which order status shows that only part of the order is executed? કયા ઓર્ડર સ્ટેટસ દર્શાવે છે કે ઓર્ડરનો ફક્ત એક ભાગ જ અમલમાં મુકાયો છે?
- Options (1) Cancelled કેન્સલ (2) Rejected રિજેક્ટેડ (3) Partially Executed આંશિક રીતે અમલમાં મુકાયેલ (4) Frozen સ્થિર
- (17) Order execution in the stock market occurs when: શેરબજારમાં ઓર્ડરનો અમલ ત્યારે થાય છે જ્યારે:
- Options (1) Order is placed ઓર્ડર પવેશ થયેલ (2) Order is accepted by broker, બ્રોકર દ્વારા ઓર્ડર સ્વીકારવો (3) Buy and sell orders match on the exchange. એક્સચેન્જ પર ખરીદી અને વેચો ઓર્ડર મેળ ખાય છે (4) Funds are transferred ફંડ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે
- (18) Internet broking refers to: ઇન્ટરનેટ બ્રોકિંગનો સંદર્ભ છે:
- Options (1) Trading through phone calls. ફોન ધ્વારા ટ્રેડિંગ કરવું (2) Trading securities using online platforms. ઓનલાઇન પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ કરીને સિક્યોરિટીઝનું ટ્રેડિંગ (3) Trading only in mutual funds ફક્ત મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં જ ટ્રેડિંગ (4) Trading through physical stock exchange ભૌતિક સ્ટોક એક્સચેન્જ દ્વારા વેપાર
- (19) Internet broking allows investors to: ઇન્ટરનેટ બ્રોકિંગ રોકાણકારોને આની મંજૂરી આપે છે:
- Options (1) Trade only during office hours. ઓફિસ સમયમાં ટ્રેડિંગ કરવું (2) Place orders directly without broker intervention. બ્રોકરના હસ્તક્ષેપ વિના સીધા ઓર્ડર આપો (3) Trade without a demat account. ડીમેટ એકાઉન્ટ વગર ટ્રેડિંગ કરો (4) Trade without internet access. ઇન્ટરનેટ વગર વેપાર
- (20) NEAT is related to which stock exchange NEAT કયા સ્ટોક એક્સચેન્જ સાથે સંકળાયેલું છે
- Options (1) BSE BSE (2) NSE NSE (3) NYSE NYSE (4) LEC LEC

UDHNA COLLEGE

CC_Fundamentals of Personal Finance_University Question paper

Question Set 1

Class Group: TY B

Subject: Fundamentals of Personal Finance

- (1) Financial literacy is considered as a – નાણાકીય સાક્ષરતા કયા રૂપે માનવામાં આવે છે?
Options (1) Life skill જીવનકૌશલ્ય (2) Luxury વૈભવ (3) Hobby શોખ (4) Business activity વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિ
- (2) Which insurance is compulsory for vehicles? વાહન માટે કયો વીમો ફરજિયાત છે?
Options (1) Life insurance જીવન વીમો (2) Third party insurance થર્ડ પાર્ટી વીમો (3) Health insurance હેલ્થ વીમો (4) Travel insurance પ્રવાસ વીમો
- (3) Nominee is – નોમિની કોણ છે?
Options (1) Insurance agent વીમા એજન્ટ (2) Policy seller પોલિસી વેચનાર (3) Person entitled to receive benefits લાભ મેળવવાનો હકદાર વ્યક્તિ (4) Bank manager બેંક મેનેજર
- (4) Kisan Vikas Patra is suitable for – કિસાન વિકાસ પત્ર કોના માટે યોગ્ય છે?
Options (1) Short-term trading ટૂંકા ગાળાની ટ્રેડિંગ (2) Daily expenses દૈનિક ખર્ચ (3) Speculation અંદાજ (4) Long-term savings દીર્ઘકાલીન બચત
- (5) Which is a tax-saving investment? કયું કર બચત રોકાણ છે?
Options (1) Wallet વોલેટ (2) Current account ચાલુ ખાતું (3) Fixed deposit (normal) સામાન્ય FD (4) ELSS mutual fund ELSS મ્યુચ્યુઅલ ફંડ
- (6) Tax saving helps in – કર બચત શું મદદ કરે છે?
Options (1) Increasing expenses ખર્ચ વધારવો (2) Reducing income આવક ઘટાડવી (3) Better financial planning સારો નાણાકીય આયોજન (4) Avoiding savings બચત ટાળવી
- (7) SEBI registration ensures – સેબી નોંધણી શું સુનિશ્ચિત કરે છે?
Options (1) Guaranteed returns નિશ્ચિત વળતર (2) Investor protection રોકાણકાર સુરક્ષા (3) No risk કોઈ જોખમ નહીં (4) Tax exemption કર મુક્તિ
- (8) Best way to stay safe is – સુરક્ષિત રહેવાનો શ્રેષ્ઠ માર્ગ કયો છે?
Options (1) Verify registration before investing રોકાણ પહેલાં નોંધણી ચકાસવી (2) Follow tips blindly આંધળી ટિપ્સ માનવી (3) Trust friends only માત્ર મિત્ર પર વિશ્વાસ (4) Ignore regulators નિયંત્રકો અવગણવા
- (9) SCORES stands for – SCORES નું પૂરું નામ શું છે?
Options (1) SEBI Complaints Redress System સેબી ફરિયાદ નિવારણ સિસ્ટમ (2) Security Control Report System સિક્યુરિટી કંટ્રોલ રિપોર્ટ સિસ્ટમ (3) Stock Complaint Resolution Scheme સ્ટોક ફરિયાદ નિવારણ યોજના (4) Standard Complaint Registry સ્ટાન્ડર્ડ ફરિયાદ રજિસ્ટ્રી
- (10) Effective grievance redressal builds – અસરકારક ફરિયાદ નિવારણ શું બનાવે છે?
Options (1) Fraud ઠગાઈ (2) Market risk માર્કેટ જોખમ (3) Investor confidence રોકાણકાર વિશ્વાસ (4) Speculation અંદાજ
- (11) Investor associations mainly help in – રોકાણકાર સંસ્થાઓ શું મદદ કરે છે?

RAN-2008000106010002

T.Y.B.Com. (Sem. - VI) Examination March - 2026
Written and Spoken Communication Skills

[Total Marks: 50

सूचना : / Instructions

- (1) उपरोक्त दशविव विगतो उत्तरवली पर अवश्य लभवी.
 Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

- Q.1. Answer briefly (any five) (10)**
- Why is reliability a key investment in any business?
 - What are the qualities of good leaders?
 - What are some of the qualities of Ilyas as an employer as depicted in the story?
 - How do you deal with a colleague from the opposite sex?
 - What is professionalism?
 - What is positivity?
 - How do you think a person who has recently got a job feels about himself and the world?
- Q.2.(A) Write dialogue on situation given below (Any one) (07)**
- The residents of an apartment complex are planning to celebrate Holi Festival
 - Tanisha has done very well in the entrance test for admission to MBA. Her friend congratulates her.
- (B) i. Explain the proverb "Every cloud has a silver lining". (07)**
- OR**
- Write a paragraph of 150 words about an instance where being professional has come at the cost of one's personal life (07)
- Q.3(A) i. Draft the notice and agenda of the Mahila Club of Surat. (09)**
- OR**
- (A) ii. Draft a minute of the Routine Board Meeting of Reliance Industries. (09)**
- (B) i. Prepare a presentation of five slides on launching of e-bike. (09)**
- OR**
- (B) ii. Prepare a presentation of five slides on any one skill you studied in Sem-VI. (09)**

Q.4 (A) Give the meaning of the following phrasal verbs and make a meaningful sentence. (Any two) (04)

1. Take up 2. Workout 3. Look for 4. Put down

(B) Give the meaning of the following idioms and make a meaningful sentence. (Any two) (04)

1. in one's good book 2. Cry over spilt milk
3. ask for the moon 4. Kangaroo court
-

RAN-2008000106020001

T.Y.B.Com (Semi. - VI) Examination March - 2026

Business Regulatory Framework

Instructions

ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.

Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

15

Choose correct answer from the options given for following questions.

1. માલ વેચાણ અધિનિયમમાં સમાવાય છે
 - (a) ફક્ત જંગમ માલ
 - (b) ફક્ત સ્થાવર માલ
 - (c) જંગમ અને સ્થાવર બંને માલ
 - (d) ઘરેણાં સિવાયનો તમામ માલ
1. The Sale of goods act deals with
 - (a) Movable goods only
 - (b) Immovable goods only
 - (c) Both Movable and Immovable goods
 - (d) all goods except ornaments
2. 'ભવિષ્યના માલ' ના વેચાણ માટેનો કરાર _____ છે
 - (a) વેચાણની સમજૂતી
 - (b) વેચાણ
 - (c) મંજૂરી પર વેચાણ
 - (d) ભાડા-ખરીદી કરાર
2. A contract for the sale of 'future goods' is _____
 - (a) agreement to sell
 - (b) Sale
 - (c) Sale on approval
 - (d) hire-purchase agreement
3. વેચાણમાં, જો માલ નાશ પામે છે, તો નુકસાન _____ ભોગવે છે
 - (a) ખરીદનાર
 - (b) વેચનાર
 - (c) ખરીદનાર અને વેચનાર બંને
 - (d) કોઈ નહીં
3. In sale, if the goods are destroyed, the loss falls on the
 - (a) Buyer
 - (b) Seller
 - (c) Both Buyer and Seller
 - (d) None of these
4. જો પક્ષકારો દ્વારા માલની કિંમત કોઈપણ રીતે નક્કી કરવામાં ન આવે, તો ખરીદનાર _____ ચૂકવશે
 - (a) ખરીદનાર દ્વારા નક્કી કરાયેલ કિંમત
 - (b) વેચનાર દ્વારા નક્કી કરાયેલ કિંમત
 - (c) તૃતીય પક્ષો દ્વારા નક્કી કરાયેલ કિંમત
 - (d) વાજબી કિંમત
4. If the price of goods is not determined by the parties in any manner, then the buyer shall pay the
 - (a) price fixed by buyer
 - (b) price fixed by the seller
 - (c) price fixed by third parties
 - (d) reasonable price

5. ગર્ભિત શરત એ છે જે _____
- (a) વેચાણના કરારમાં સ્પષ્ટપણે શામેલ છે
 (b) ખરીદનારને કાયદાની અદાલતમાં ગયા વિના રાહત મેળવવાનો અધિકાર આપે છે
 (c) કાયદો વેચાણના કરારમાં શામેલ હોવાનું ધારે છે
 (d) વેચનાર પોતે ખરીદનારના સંતોષ માટે પૂર્ણ કરવાનું વચન આપે છે
5. An implied condition is that which
- (a) is expressly included in the contract of sale
 (b) entitles the buyer to get the relief without going to the court of law
 (c) the law presumes to have been incorporated in the contract of sale
 (d) the seller himself undertakes to fulfil to the satisfaction of buyer
6. જ્યાં સુધી અન્યથા સંમતિ ન મળે ત્યાં સુધી, માલને ડિલિવરેબલ સ્થિતિમાં મૂકવાનો ખર્ચ _____ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવે છે.
- (a) વેચનાર
 (b) ખરીદનાર
 (c) વાહક
 (d) ખરીદનાર અને વેચનાર દ્વારા સંયુક્ત રીતે
6. Unless otherwise agreed, the expenses for putting the goods in deliverable state are born by the
- (a) seller
 (b) buyer
 (c) carrier
 (d) jointly by buyer and seller
7. દરિયાઈ માર્ગે વેચાણના કરારમાં, જ્યાં વેચનાર પોતાના ખર્ચે માલ વહાણ પર મૂકવાનો હોય છે, તે કરારને _____ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (a) CIF કરાર
 (b) એક્સ-શિપ કરાર
 (c) FOB કરાર
 (d) ડોક ડિલિવરી કરાર
- *7. In contract of sale through sea route, where the seller has to put the goods on the ship at his own expenses, the contract is known as
- (a) CIF Contract
 (b) Ex-ship contract
 (c) FOB Contract
 (d) Dock delivery contract
8. જો કોઈ કંપની ભરપાઈ થયેલા શેર મૂડીના _____ % હિસ્સો ધરાવતી હોય તો તેને સરકારી કંપની કહેવામાં આવે છે.
- (a) 30 થી વધુ
 (b) 40 થી વધુ
 (c) 50 થી વધુ
 (d) 60 થી વધુ
8. A company is named as govt. company if it is holds _____ % of paid up share capital
- (a) more than 30
 (b) more than 40
 (c) more than 50
 (d) more than 60
9. જાહેર કંપનીની લઘુત્તમ ભરપાઈ મૂડી
- (a) 50 લાખ
 (b) 25 લાખ
 (c) 100 લાખ
 (d) આમાંથી કોઈ નહીં
9. Minimum paid up capital of a public company is
- (a) 50 lakhs
 (b) 25 lakhs
 (c) 100 lakhs
 (d) None of these
10. _____ એ કંપનીનું ચાર્ટર છે
- (a) આવેદનપત્ર
 (b) નિયમપત્ર
 (c) પ્રોસ્પેક્ટસ
 (d) પ્રોસ્પેક્ટસના બદલે નિવેદન

10. _____ is the charter of a company
 (a) Memorandum (b) Article
 (c) Prospectus (d) Statement in lieu of prospectus
11. કંપની અધિનિયમ 2013 માં કયા નવા પ્રકારની કંપની દાખલ કરવામાં આવી?
 (a) એક વ્યક્તિ કંપની (b) સહયોગી કંપની
 (c) નાની કંપની (d) ઉપરોક્ત બધી
11. Which new type of company was introduced in Companies Act 2013?
 (a) One Person Company (b) Associate Company
 (c) Small Company (d) All of the above
12. ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપની _____ નું ઉદાહરણ હતી.
 (a) જાહેર કંપની (b) ખાનગી કંપની
 (c) વિદેશી કંપની (d) ચાર્ટર્ડ કંપનીનું
12. East India Company was an example of
 (a) Public Company (b) Private Company
 (c) Foreign Company (d) Chartered Company
13. કંપનીની રાષ્ટ્રીયતા તેના _____ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે.
 (a) શેરધારકો
 (b) હિસાબના પુસ્તકો જ્યાં રાખવામાં આવે છે સ્થાન
 (c) તેનું રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ
 (d) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં
13. The company's nationality is decided by its
 (a) Shareholders
 (b) Place where books of accounts are kept
 (c) Its registered office
 (d) None of the above
14. કોષ્ટક _____ એક અમર્યાદિત કંપનીના MOA માટે છે.
 (a) B (b) C
 (c) D (d) E
14. Table _____ is for MOA of an unlimited company.
 (a) B (b) C
 (c) D (d) E
15. વચનચિટ્ટીમા કેટલા પક્ષો સામેલ છે?
 (a) એક (b) બે
 (c) ત્રણ (d) ચાર
15. In a Promissory Note, how many parties are involved:
 (a) One (b) Two
 (c) Three (d) Four

Q. 2. Answer in short (any four)

- નિશ્ચિત માલ એટ્લે શું?
What are specific goods.
- બાયંધારિયો એટ્લે શું ?
What are Warranties?

3. લિયેન્ નો અધિકાર એટલે શું?
What is right of lien?
4. CIF કરારમાં વેચનારની જવાબદારીઓ કઈ છે?
What are duties of a seller under CIF contract.
5. નિષ્ક્રિય કંપની એટલે શું?
What is a dormant company?
6. શાસક કંપની એટલે શું?
What is a holding company?
7. ગેરકાયદેસર મંડળો એટલે શું?
What is illegal association?
8. વચનચિઠ્ઠી એટલે શું?
What is a promissory note?

- Q. 3. (a)** વેચાણ અને વેચાણ સમજૂતીના તફાવતો લખો. 7
Write differences between sale and an agreement to sell.
- (b)** એક વ્યક્તિની કંપની વિગતવાર સમજાવો. 6
Explain in detail one person company.

Or

- (a)** ગર્ભિત શરતો સમજાવો. 7
Explain implied conditions
- (b)** વિનિમયપત્રના આવશ્યક તત્વો સમજાવો. 6
Explain essential elements of Bills of Exchange.

- Q. 4. A. Write short notes (Any two)** 8
1. માલની ફેરબદલીના નિયમો.
Transfer of ownership in goods.
 2. ખાનગી કંપનીના વિશિષ્ટ હકો.
Privileges of Private company.
 3. કંપનીની નોંધણીની કાર્યવાહી
Procedure for registration of company
 4. વિનિમયપત્ર અને ચેકના તફાવતો
Difference between Bills of exchange and Cheque
- B. Write short notes (Any two)** 6
1. લિયનનો હક અને માલ અટકાવવાનો હકના તફાવતો
Difference between right of lien and right of stoppage in transit
 2. પડદો ભેદવાનો સિદ્ધાંત
Doctrine of lifting corporate veil
 3. આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત
Doctrine of Indoor Management
 4. યથાનુક્રમે ધારણ કરનાર
Holder in due course

RAN-2008000106030001

T.Y.B.Com. (NON NEP) (Sem.- VI) Examination March - 2026

Business Administration

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ ગુણ પ્રશ્નના કુલ ગુણ છે.
The figures to the right indicate the total marks for each question.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

Q. 1. નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

15

Choose the correct option from the questions given below.

1. માલસામગ્રી સંચાલનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય નીચેના પૈકી કયા કાર્ય દ્વારા સૌથી યોગ્ય રીતે વ્યક્ત થાય છે?

- [A] ઉત્પાદન પ્રક્રિયા ખોરવાય નહીં તે માટે જરૂરી સામગ્રી સમયસર ઉપલબ્ધ કરવી
- [B] બજારમાં વેચાણ વ્યૂહરચનાને મજબૂત બનાવવી
- [C] સંસ્થાની કુલ આવકમાં વધારો લાવવો
- [D] ગ્રાહકો સાથે લાંબા ગાળાના સંબંધો વિકસાવવું

The central purpose of materials management is best demonstrated through which of the following activities?

- [A] Making required materials available in time to avoid disruption in production
- [B] Strengthening market-oriented sales strategies
- [C] Maximizing overall organizational revenue
- [D] Building long-term relationships with customers

2. માલસામગ્રી સંચાલનમાં, ખર્ચ અસરકારકતા અને અનુકૂળ ખરીદી શરતો પ્રાપ્ત કરવા માટે કયું કાર્ય સૌથી વધુ જવાબદાર ગણાય છે?

- [A] માંગનું અનુમાન અને ખરીદી માટે આયોજન કરવું
- [B] સપ્લાયર પસંદગી, ભાવચર્ચા અને ઓર્ડર આપવાની પ્રક્રિયા
- [C] જથ્થા ફરત અને વપરાશનું રેકોર્ડ રાખવું
- [D] સંગ્રહસ્થળની સુરક્ષા અને જાળવણી સુનિશ્ચિત કરવી

In materials management, which function is primarily responsible for achieving cost efficiency and favorable purchasing terms?

- [A] Forecasting material requirements and planning purchases
- [B] Supplier selection, price negotiation, and order placement
- [C] Maintaining records of inventory movement and usage
- [D] Ensuring safety and upkeep of storage facilities

3. ખરીદી કરતી વખતે માત્ર ઊંચી ગુણવત્તા કે ઓછી કિંમતને બદલે, ઉપયોગના હેતુને અનુરૂપ સામગ્રી પસંદ કરવી કયા ખરીદી સિદ્ધાંતને સૂચવે છે?

- [A] લઘુત્તમ કિંમતનો સિદ્ધાંત
- [B] યોગ્ય ગુણવત્તાનો સિદ્ધાંત

[C] મહત્તમ ગુણવત્તાનો સિદ્ધાંત

[D] બજાર ઉપલબ્ધતાનું સિદ્ધાંત

When purchasing decisions focus on selecting materials suitable for the intended use rather than merely choosing the highest quality or lowest price, which purchasing principle is being applied?

[A] Principle of minimum cost

[B] Principle of right quality

[C] Principle of maximum quality

[D] Principle of market availability

4. કંપનીની ખરીદી પ્રક્રિયામાં વિશ્વસનીય અને યોગ્ય સપ્લાયર પસંદ કરતી વખતે સામાન્ય રીતે નીચેના પૈકી કયા માપદંડોનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે?

[A] સપ્લાયરનું બ્રાન્ડ નામ અને બજારમાં તેની પ્રસિદ્ધિ

[B] સામગ્રીની ગુણવત્તા, કિંમતની સ્પર્ધાત્મકતા, સમયસર ડિલિવરી અને ઉત્પાદન ક્ષમતા

[C] સપ્લાયર દ્વારા આપવામાં આવતી ગ્રાહક સહાય સેવાઓ

[D] સપ્લાયરનું ઓફિસ સ્થાન અને ભૌતિક દેખાવ

During the purchasing process of a company, which set of criteria is typically evaluated when selecting a reliable and suitable supplier?

[A] Supplier's brand name and market popularity

[B] Quality of materials, price competitiveness, delivery reliability, and production capability

[C] Customer support services offered by the supplier

[D] Supplier's office location and physical appearance

5. કંપનીમાં માલસામગ્રી અંકુશ સફળતાપૂર્વક અમલમાં આવે છે ત્યારે તેનું સૌથી મહત્વપૂર્ણ પરિણામ કયું જોવા મળે છે?

[A] જથ્થાની અછત તથા અતિરિક્ત સંગ્રહ વચ્ચે સંતુલન જાળવવું

[B] સપ્લાયર સાથે ભાવચર્ચા કરવાની પ્રક્રિયા સરળ બનાવવી

[C] બજારમાં ઉત્પાદનોની માંગ વધારવી

[D] ઉત્પાદન માટે નવી ટેકનોલોજી વિકસાવવી

When materials control is effectively implemented in a company, which outcome most clearly reflects its role?

[A] Maintaining a balance between stock shortages and excess inventory

[B] Simplifying price negotiations with suppliers

[C] Increasing market demand for products

[D] Developing new production technologies

6. માલસામગ્રી, મશીનરી અને માનવશ્રમની મદદથી ભૌતિક વસ્તુનું સર્જન કરવાની પ્રક્રિયાને શું કહેવામાં આવે છે?

[A] સંગ્રહ

[B] ઉત્પાદન

[C] વિતરણ

[D] ખરીદી

The process of creating a physical product with the help of materials, machinery, and human labor is called.

[A] Storage

[B] Production

- [C] Distribution
- [D] Purchasing

7. જોબ પ્રોડક્શનની પ્રાથમિક લાક્ષણિકતા શું છે?

- [A] પુનરાવર્તિત ધોરણે પ્રમાણભૂત વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરવું
- [B] ગ્રાહકની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે નવી વિશિષ્ટતાઓ સાથે ઉત્પાદન કરવું
- [C] મોટા પાયા પર ઉત્પાદન કરવું
- [D] નવા ઉત્પાદનોનો સતત આઉટપુટ જાળવી રાખવું

What is the primary characteristic of job production?

- [A] Producing standardized products on a repetitive basis
- [B] Producing according to specific customer requirements
- [C] Producing on a large scale
- [D] Maintaining a continuous output of new products

8. ઉદ્યોગ માટે સ્થાન પસંદ કરતી વખતે સામાન્ય રીતે કયા મુદ્દાને નિર્ણય પ્રક્રિયામાં ગણતરીમાં લેવામાં આવતું નથી?

- [A] કાચા માલ અને બજાર સુધી પહોંચવાની સગવડ
- [B] સરકારી કાયદા તથા નિયમોની અસર
- [C] કર્મચારીઓની વ્યક્તિગત ખુશી
- [D] પરિવહન અને સંચાર સુવિધાઓ

When selecting a location for an industry, which of the following is generally not considered a deciding factor?

- [A] Accessibility to raw materials and markets
- [B] Impact of government laws and regulations
- [C] Personal satisfaction of employees
- [D] Availability of transport and communication facilities

9. નીચેનામાંથી કયું ઉત્પાદન આયોજનના મુખ્ય ફાયદાનું શ્રેષ્ઠ રીતે વર્ણન કરે છે?

- [A] તે વિભાગો વચ્ચે સંકલન વધારે છે.
- [B] તે સ્વયંસ્ફૂર્ત નિર્ણય લેવાની મંજૂરી આપે છે.
- [C] તે ફક્ત મજૂર ખર્ચ ઘટાડવા પર જ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
- [D] તે અણધાર્યા પરિણામો તરફ દોરી જાય છે.

Which of the following best describes the main benefit of production planning?

- [A] It improves coordination among departments.
- [B] It allows spontaneous decision-making.
- [C] It focuses only on reducing labor costs.
- [D] It leads to unexpected outcomes.

10. ઉત્પાદન અંકુશનો પ્રાથમિક અર્થ શું છે?

- [A] ઉત્પાદન પ્રક્રિયા યોજના મુજબ ચાલે તેની દેખરેખ રાખવી
- [B] બજારની માંગ અનુસાર ભાવ નક્કી કરવો
- [C] ઉત્પાદનોના વિતરણ માટે વ્યવસ્થા કરવી
- [D] કર્મચારીઓ માટે પગાર અને પ્રોત્સાહન નક્કી કરવું

What is the primary meaning of production control?

- [A] Monitoring and regulating the production process to ensure it follows the plan
- [B] Fixing prices according to market demand

- [C] Arranging distribution of finished goods
- [D] Deciding wages and incentives for employees

11. નીચેનામાંથી કયું TQM ની મુખ્ય લાક્ષણિકતાનું શ્રેષ્ઠ વર્ણન કરે છે?

- [A] વસ્તુની ગુણવત્તા પર વિશેષ ધ્યાન
- [B] કર્મચારીઓની સહભાગીદારી અને સશક્તિકરણ
- [C] ટૂંકા ગાળાના આયોજન અને અમલીકરણ
- [D] જડ સંગઠનાત્મક માળખું

Which of the following best describes the main characteristic of TQM?

- [A] Special emphasis on product quality
- [B] Employee participation and empowerment
- [C] Short-term planning and implementation
- [D] Rigid organizational structure

12. TQM (Total Quality Management) માં “બેન્ચમાર્કિંગ” શબ્દનો મુખ્ય અર્થ શું થાય છે?

- [A] ગુણવત્તામાં સુધારો લાવવા માટે ચોક્કસ પ્રક્રિયાઓમાં ફેરફાર કરવો
- [B] સંસ્થાની પ્રોડક્ટ્સ અથવા પ્રક્રિયાઓની ઉદ્યોગની શ્રેષ્ઠ પ્રોડક્ટ્સ સાથે તુલના કરવી
- [C] માત્ર આંતરિક પ્રક્રિયાઓ પર જ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું
- [D] બાહ્ય તુલના વિના મનસ્વી લક્ષ્યો નક્કી કરવા

In TQM (Total Quality Management), what does the term "Benchmarking" refer to?

- [A] Making specific changes in processes to improve quality
- [B] Comparing an organization's products or processes with the best practices in the industry
- [C] Focusing only on internal processes
- [D] Setting arbitrary goals without external comparison

13. પર્યટનનું મહત્વ સૌથી યોગ્ય રીતે કયું નિવેદન દર્શાવે છે?

- [A] પર્યટન માત્ર પર્યાવરણીય રક્ષણ સુધી સીમિત રહે છે
- [B] પર્યટન સ્થાનિક અર્થતંત્રને મજબૂત બનાવે છે અને રોજગારની તકો ઊભી કરે છે
- [C] પર્યટન સાંસ્કૃતિક સંપર્કોને અવગણે છે
- [D] પર્યટન પરિવહન સુવિધાઓના વિકાસમાં અવરોધ કરે છે

Which statement best describes the importance of tourism?

- [A] Tourism is limited only to environmental protection
- [B] Tourism strengthens the local economy and creates employment opportunities
- [C] Tourism ignores cultural interactions
- [D] Tourism hinders the development of transportation facilities

14. ટકાઉ પર્યટન સંચાલનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય કયો ગણાય છે?

- [A] અનિયંત્રિત સામૂહિક પર્યટનને વધારવું
- [B] પર્યાવરણીય નુકસાન ઘટાડીને સંરક્ષણને પ્રોત્સાહન આપવું
- [C] માત્ર વધુ ખર્ચ કરતા પ્રવાસીઓને આકર્ષવું
- [D] પર્યટન પ્રવૃત્તિઓને એક જ ઋતુ સુધી મર્યાદિત રાખવી

What is considered the main objective of sustainable tourism management?

- [A] Promoting uncontrolled mass tourism
- [B] Reducing environmental damage and encouraging conservation
- [C] Attracting only high-spending tourists
- [D] Limiting tourism activities to a single season

15. ગુજરાતની પ્રવાસન નીતિની વિશેષતા તરીકે કયા મુદ્દા પર ભાર મૂકવામાં આવે છે?

- [A] ઇકોટુરિઝમના વિકાસને અવગણવું
- [B] ઇકોટુરિઝમ સહિત ટકાઉ અને જવાબદાર પર્યટનને પ્રોત્સાહન આપવું
- [C] સ્થાનિક સમુદાયોની ભાગીદારી ઘટાડવી
- [D] માત્ર શહેરી વિસ્તારોના પર્યટન પર જ ધ્યાન આપવું

Which aspect is emphasized as a key feature of Gujarat's tourism policy?

- [A] Neglecting the development of ecotourism
- [B] Promoting sustainable and responsible tourism including ecotourism
- [C] Reducing participation of local communities
- [D] Focusing only on urban tourism

08

Q. 2. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)
Answer the following questions briefly. (Any Four)

1. માલસામગ્રી સંચાલન એટલે શું?
2. હેજિંગ એટલે શું?
3. સ્ટોકલેસ ખરીદીનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
4. ઉત્પાદન અને ઉત્પાદકતા, વચ્ચે શું ભેદ છે?
5. સિક્સ સીગ્મા ખ્યાલની સમજ આપો.
6. બેન્ચ માર્કિંગ એટલે શું? અને એના સ્ત્રોતો જણાવો.
7. પ્રવાસન સંચાલનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
8. ઇકો ટુરિઝમનો અર્થ આપો.

1. What is material management?
2. What is meant by hedging?
3. Explain the meaning of stockless purchasing.
4. What is the difference between production and productivity?
5. State the concept of Six Sigma.
6. Give the meaning of benchmarking and state its sources.
7. Give the meaning of tourism management.
8. Give the meaning of ecotourism.

Q. 3. [A] “ખરીદવું કે બનાવવું” ના નિર્ણયને અસર કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો.

07

Discuss the factors affecting the "Make or Buy" decision.

06

[B] સ્થાન પસંદ કરતી વખતે ઉત્પાદનને લગતા પરિબલોની સમજૂતી આપો.

Explain the factors related to production while selecting a location.

OR

Q. 3. [A] ઉત્પાદન આયોજનનો અર્થ અને તેનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
Explain the meaning of production planning and its importance.

07

[B] માલસામગ્રી સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.

06

Explain the scope of materials management.

08

Q. 4. [A] ટૂંક નોંધ લખો (ગમે બે) / Write a short note (Any two)

1. કેન્દ્રિત ખરીદીનો અર્થ અને તેના લાભો.
2. સંગીન ખરીદીના સિદ્ધાંતો
3. TQM ની કાર્યક્રમ પદ્ધતિ

4. પ્રવાસનના લક્ષણો

1. Meaning of centralized purchasing and its advantages.
2. Principles of sound purchasing.
3. Kaizen method of TQM.
4. Characteristics of tourism.

Q. 4. [B] કેસ સ્ટડી/Case Study

06

અલ્ફા એપ્લાયન્સિસ એક મધ્યમ કદની સંસ્થા છે, જે ઈલેક્ટ્રિક મિક્સરનું ઉત્પાદન કરે છે. ગ્રાહક માંગમાં અસ્થિરતા અને વેચાણ વિભાગ તથા ઉત્પાદન વિભાગ વચ્ચે સંકલનની કમીને કારણે સંસ્થાને ક્યારેક વધારાનો જથ્થો અને ક્યારેક વિતરણમાં વિલંબ જેવી સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે. ઉત્પાદન સમયપત્રકમાં વારંવાર છેલ્લી ક્ષણે ફેરફાર થવાથી ઓવરટાઈમ ખર્ચ વધે છે. યંત્રો નિષ્ક્રિય રહે છે અને કામદારોમાં અસંતોષ સર્જાય છે. સંસ્થાનું વ્યવસ્થાપન હવે માંગ અનુમાન, ઉપલબ્ધ સંસાધનો અને વિતરણ પ્રતિબદ્ધતાઓ વચ્ચે સંતુલન સાધવા માટે સુવ્યવસ્થિત ઉત્પાદન આયોજન પદ્ધતિ અપનાવવાનો વિચાર કરી રહ્યું છે.

પ્રશ્નો:

1. અલ્ફા એપ્લાયન્સિસને ઉત્પાદન આયોજન સંબંધિત કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે?
2. અસરકારક ઉત્પાદન આયોજન દ્વારા સંસ્થા કાર્યક્ષમતા અને ગ્રાહક સંતોષમાં કેવી રીતે સુધારો કરી શકે?

Alpha Appliances is a mid-sized company manufacturing electric mixers. Due to fluctuating customer demand and poor coordination between the sales and production departments, the company often faces either excess inventory or delayed deliveries. Production schedules are frequently changed at the last minute, leading to overtime costs, machine idle time, and worker dissatisfaction.

Management is now considering a structured production planning system to balance demand forecasts, resource availability, and delivery commitments

Questions:

1. Identify the production planning problems faced by Alpha Appliances.
2. How can effective production planning help the company improve efficiency and customer satisfaction?

RAN-2008000106040001

T.Y.B.Com. (NON-NEP) (Sem.-VI) Examination March - 2026

Indian Economy - Recent Trends

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

Q.1. માગ્યા મુજબ કરો
Do as directed

A. બહુવિધ પસંદગીના પ્રશ્નો
Multiple Choice Questions

- i. GST કયા વર્ષથી અમલમાં આવ્યું?
GST in India was implemented in which year?
A. ૨૦૧૭	2017
B. ૨૦૧૮	2018
C. ૨૦૧૫	2015
D. ૨૦૧૬	2016
- ii. ગરીબી રેખા નીચેની વ્યક્તિઓની લાક્ષણિકતા નીચેનામાંથી કઈ છે?
Which of the following is a characteristic of people below the poverty line?
A. દેવાની જાળ	Debt trap
B. કુપોષણ	Malnutrition
C. નબળું સ્વાસ્થ્ય	Poor health
D. ઉપરોક્ત તમામ	All of the above
- iii. શ્રેષ્ઠ બહુરાષ્ટ્રીય કંપની એટલે.....
A multinational enterprise is best described as:
A. વિદેશમાં વેચાણ	A business that sells abroad
B. વિદેશથી ખરીદી	A business that buys from abroad
C. વિદેશમાં વિસ્તરણ	A business that intends to expand abroad
D. વિદેશ સ્થિત વ્યવસાય	A business that has bases abroad

iv. “ એક કર પદ્ધતિ, એક રાષ્ટ્ર અને એક બજાર” એ વાક્ય ક્યા કર માળખાને લાગુ પડે છે?
Which tax is associated with the slogan “One tax, One nation and one market”?

A. મોડવેટ	MODVAT
B. આબકારી જકાત	Excise duty
C. વેટ	VAT
D. જી એસ ટી	GST

v. નાબાર્ડ ની સ્થાપના ક્યારે થઈ?
When was NABARD Established?

A. જુલાઈ 1982	July, 1982
B. જુન 1985	June, 1985
C. જુલાઈ 1985	July, 1985
D. જાન્યુઆરી 1982	January, 1982

vi. ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે સૌથી વધુ ધિરાણ પૂરું પાડતી સંસ્થા કઈ છે?
Which institutional agency provides highest finance in agricultural sector in India?

A. આર આર બી	RRB
B. જમીન વિકાસ બેંક	Land development banks
C. વ્યાપારી બેંક	Commercial banks
D. સહકારી બેંક	Cooperative banks

vii. એક નોકરીમાંથી બીજી નોકરીમાં જવાને કારણે જે બેરોજગારી ઉદ્ભવે તેને.....
Unemployment which occurs due to movement of labour from one job to another job is known as:

A. મોસમી બેરોજગારી	Seasonal Unemployment
B. ઘર્ષણજન્ય બેરોજગારી	Frictional unemployment
C. ચક્રિયા બેરોજગારી	Cyclical unemployment
D. ટેકનીકલ બેરોજગારી	Technical Unemployment

viii. આયાત અથવા નિકાસ કરવામાં આવતા ઉત્પાદનના જથ્થાને પ્રતિબંધિત કે મર્યાદિત કરવામાં આવે તેને શું કહે છે?

A quantitative import or export restriction which prohibits or limits the quantity of a product being exported or imported is called:

A. આયાત જકાત	Import Tariff
B. નિયંત્રણ	Restraint
C. ક્વોટા	Quota
D. પ્રતિબંધ	Embargo

ix. ભારતમાં સેવા ક્ષેત્રની વૃદ્ધિનાં મુખ્ય કારણો ક્યા છે?
What are the main reasons for the growth of service sector in India?

A. પ્રસારણ અસર	Splintering Effect
B. ઉદારીકરણની નીતિની ભૂમિકા	Role of Liberalization Policy
C. A અને B બંને	A & B Both
D. એકપણ નહિ	None of These

x. વિદેશ વ્યાપારના સંદર્ભમાં સંરક્ષણાત્મક નીતિ એટલે.....

In foreign trade, protection policy means :

- A. આયાત પર નિયંત્રણ
Restrictions on imports
- B. વિદેશી હૂંડિયામણ ની હેરફેર પર નિયંત્રણ
Restriction on transfer of foreign exchange
- C. નિકાસ પર નિયંત્રણ
Restrictions on exports
- D. ઉપરોક્ત તમામ
All of the above

B. ખાલી જગ્યા પૂરો

Fill in the blanks

- i. _____ દેશોમાં સંપૂર્ણ ગરીબીનું પ્રમાણ વધુ છે.
_____ countries have the greater prevalence of absolute poverty.
- ii. GM પાકો એટલે _____ .
GM crops means _____ .
- iii. _____ નીતિ હેઠળ ભારત એવી વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે જે અગાઉ અન્ય દેશમાંથી આયાત કરવામાં આવતી હતી.
Under _____ Policy, India is producing those goods which were earlier imported from other countries.
- iv. _____ બેરોજગારીમાં શ્રમિકોની સીમાંત ઉત્પાદકતા શૂન્ય છે.
In _____ unemployment, the marginal productivity of the workers is zero.
- v. WTO અગાઉ _____ ના નામે ઓળખતું હતું
Earlier WTO was known as _____

Q.2. ટૂંકમાં જવાબ લખો (ગમે તે ચાર)

Answer in brief (Any Four)

- i. કૃષિક્ષેત્રે બિનસંસ્થાકિય ધિરાણની મર્યાદા જણાવો
State drawbacks of Non Institutional Sources of Agricultural Finance.
- ii. ભારતીય અર્થતંત્રમાં સેવા ક્ષેત્ર ની વૃદ્ધિ અને વિકાસ માટે મુખ્ય કારણો ક્યા છે?
What are the main reasons for the Growth and Development of Service Sector in Indian Economy?
- iii. ત્રિસ્તરીય સહકારી ધિરાણ માળખું એટલે શું?
What is meant by three tier co-operative credit structure?
- iv. આયાત અવેજીકરણ એટલે શું?
What is Import Substitution?
- v. ભારતમાં ખેડૂતોની દેવાદારીના કારણો જણાવો.
State causes of farmer's indebtedness in India.
- vi. વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનના મુખ્ય હેતુઓ જણાવો
State the main objectives of World Trade Organization.
- vii. ભારતીય અર્થતંત્રમાં વિમુદ્રિકરણ એટલે શું?
What is demonetisation of Indian economy?
- viii. આયાત ઉદારીકરણ એટલે શું?
What is import liberalization?

Q.3. ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રનું મહત્વ અને સ્થાન સમજાવો
Explain the Importance and Place of Agriculture in India. 13

OR

Q.3. વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનના સભ્યપદથી ભારતને થતા લાભ અને ગેરલાભની ચર્ચા કરો.
Discuss in detail the advantages and disadvantages to India by being a member of World Trade Organization. 13

Q.4. A. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)
Write short notes (Any Two) 08

- i. ભારતમાં સેવાક્ષેત્રની વૃદ્ધિના કારણો
Growth of service sector in India.
- ii. ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રની કાર્યક્ષમ વેચાણ વ્યવસ્થાના લક્ષણો જણાવો
Characteristics of marketing of agricultural produce in India.
- iii. ભારતમાં બેરોજગારીના કારણો
Causes of unemployment in India.
- iv. ખેડૂતોની દેવાદારીની સમસ્યા માટેના પગલાં
Measures to deal with the problem of farmer's indebtedness.

B. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)
Write short notes (Any Two) 06

- i. ભારતીય કરમાળખાની ખામીઓ
Shortcomings of Indian tax structure.
- ii. ભારતમાં કાળાનાણાંની અસરો
Effects of Black Money in India.
- iii. નાબાર્ડની સંચાલન વ્યવસ્થા અને કાર્યો
Functions and management of NABARD.
- iv. કૃષિ ઉત્પાદનમાં નિયંત્રિત બજારો
Regulated Markets in Agricultural Produce.

RAN-2308000106051001

T.Y.B.Com. (Non NEP) (Sem. VI) Examination March - 2026
Advance Accounting and Auditing (Paper - VII)

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દશવિલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

પ્ર.1. (અ) આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

10

- ફોજદારી અંગે ઓડિટરની જવાબદારી નક્કી કરવાના હેતુ માટે નીચેના પૈકી કયા મુદ્દા સુસંગત છે?
 - વિજ્ઞાપનપત્રમાં સાચું નિવેદન કરે
 - સરકારે નિમેલા ઈન્સ્પેક્ટરને જરૂરી માહિતી ન આપે
 - સરકારે નિમેલા ઈન્સ્પેક્ટરને જરૂરી મદદ કરે
 - ફોજદારી ગુના બદલ તે નિર્દોષ ઠરે
- જે નફો કાયદેસર રીતે શેર હોલ્ડરો વચ્ચે ડિવિડન્ડ તરીકે વહેંચી શકાય એવા નફાને કહે છે.
 - વહેંચણીપાત્ર નફો
 - અપેક્ષિત નફો
 - અધિક નફો
 - મૂડી નફો
- નીચેના પૈકી કયા સંજોગોમાં ખામીવાળો અહેવાલ આપી શકાય?
 - નફા-નુકસાન ખાતું અને પાકું સરવૈયું કાયદા મુજબ બનાવેલ હોય
 - કંપનીએ કંપનીધારા મુજબ હિસાબના ચોપડા રાખ્યા હોય
 - ઓડિટીંગના સ્વીકૃત ધોરણોનું પાલન
 - કંપની ધારાની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન
- કંપનીધારા - 2013 મુજબ ઓડિટરની પ્રથમ નિમણૂક બોર્ડ ઓફ ડાયરેક્ટર કંપનીની નોંધણી થયાના કેટલા દિવસમાં કરે છે?
 - 30
 - 35
 - 40
 - 60
- અન્વેષકનો અહેવાલ રજૂ કરતી વખતે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ?
 - અહેવાલ સમયસર રજૂ કરવો
 - અહેવાલ સરળ ભાષામાં
 - અહેવાલ કાળજીપૂર્વક તૈયાર કરવો
 - ઉપરોક્ત બધા
- જેનો ઉદ્દેશ કોઈ શુભ હેતુને આગળ વધારવાનો અને તે દ્વારા સમાજને લાભ મળે તે હોય
 - જાહેર ટ્રસ્ટ
 - ખાનગી ટ્રસ્ટ
 - જાહેર કંપની
 - ખાનગી કંપની
- સારો ઓડિટ અહેવાલ નીચેના પૈકી કયું લક્ષણ ધરાવે છે?
 - શીર્ષક
 - સંબોધન
 - ફકરામાં વહેંચાયેલ
 - ઉપરોક્ત બધા
- કરવેરાધારા-1961 ની કઈ કલમ કરવેરા ઓડિટની જોગવાઈઓને લાગુ પડે છે?
 - કલમ 44 AB
 - કલમ 45 AB
 - કલમ 46 AB
 - કલમ 47 AB

9. NFRA નું પૂરું નામ
 A. National Financial Reporting Authority
 B. National Fact Report Authority
 C. National Foreign Reporting Authority
 D. ઉપરોક્ત એકેય નહીં
10. બે વાર્ષિક સામાન્ય સભાઓ વચ્ચે જાહેર કરવામાં આવતું ડિવિડન્ડ
 A. વચગાળાનું ડિવિડન્ડ
 B. છેવટનું ડિવિડન્ડ
 C. અંશતઃ ડિવિડન્ડ
 D. ઉપરોક્ત એકેય નહીં

પ્ર.1. (બ) યોગ્ય જોડકા જોડો :

05

1. ઓડિટ કાર્યક્રમ	(અ) તપાસની એક વિગતવાર યોજના
2. ઓડિટ અહેવાલ	(બ) હિસાબો તપાસ્યા બાદ અભિપ્રાય
3. અન્વેષણ	(ક) અમુક વિશિષ્ટ હેતુ માટેની તપાસ
4. નાણાકીય ઓડિટ	(ડ) કંપની માટે ફરજિયાત છે
5. ઓડિટ પ્રમાણપત્ર	(ઠ) કોઈ પક્ષને ઉદ્દેશીને અપાતું નથી

પ્ર.2. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો (ગમે તે ચાર)

08

1. ઓડિટરની ગેરલાયકાતો જણાવો.
2. ઓડિટરની જવાબદારીના પ્રકારો જણાવો.
3. નફો ઓછો બતાવવાની અસરો જણાવો.
4. અન્વેષણ એટલે શું?
5. ઓડિટ કાર્યક્રમનું મહત્વ જણાવો.
6. ઓડિટ અહેવાલના પ્રકારો જણાવો.
7. કરવેરા ઓડિટની જોગવાઈઓ જણાવો.
8. પડતર ઓડિટનો અર્થ આપો.

પ્ર.3. (અ) આર્ટસ્ કોલેજનો ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરો.

07

પ્ર.3. (બ) ધંધો ખરીદનાર વતી અન્વેષણ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દા જણાવો.

06

અથવા

પ્ર.3. (અ) ઓડિટરની ફોજદારી જવાબદારી ચર્ચો.

07

પ્ર.3. (બ) ઓડિટરના હકો સમજાવો.

06

પ્ર.4. (અ) ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)

08

1. વહેચણીપાત્ર નફાની ગણતરીની માર્ગદર્શક બાબતો
2. ઓડિટ પ્રમાણપત્રનું મહત્વ
3. કરવેરા ઓડિટના હેતુઓ
4. EDP ઓડિટ

પ્ર.4. (બ) તફાવત લખો (ગમે તે એક)

06

1. ચોખ્ખો અહેવાલ અને ખામીવાળો અહેવાલ
2. નફો અને વહેચણીપાત્ર નફો

ENGLISH VERSION

Q.1. (A) Choose the correct Option:

10

- (1) Which of the following issues are relevant for the purpose of determining the auditor's liability for criminal liability?
 - (A) Make a true statement in the prospects.
 - (B) Not to provide necessary information to the government nominated inspector.
 - (C) To provide necessary assistance to the government nominated inspector
 - (D) He was found not guilty of a criminal offense.
- (2) Profits that can be legally distributed among shareholders as dividends are called profits.
 - (A) Distributable profit
 - (B) Expected profit
 - (C) Divisible Loss
 - (D) Capital gains
- (3) Under which of the following circumstances can a qualified report be given?
 - (A) Profit & loss account and Balance sheet prepared as per law
 - (B) The company has maintained books of accounts as per company rules.
 - (C) Compliance with accepted auditing standards
 - (D) Violation of the provisions of the Companies Act
- (4) According to the Companies Act-2013, the first appointment of an auditor is made by the Board of Directors within how many days of the registration of the company?
 - (A) 30
 - (B) 35
 - (C) 40
 - (D) 60
- (5) What things should be taken into consideration while presenting an investigator's report?
 - (A) Submitting the report on time
 - (B) Report in simple language
 - (C) Prepare the report carefully.
 - (D) All of the above
- (6) The purpose of which is to further a good cause and thereby benefit to the society.
 - (A) Public Trust
 - (B) Private Trust
 - (C) Public Company
 - (D) Private Company
- (7) A good audit report has which of the following characteristics?
 - (A) Title
 - (B) Addressee
 - (C) Divided into paragraphs
 - (D) All of Above
- (8) Which Section is relating to tax audit of income tax act-1961
 - (A) 44 AB
 - (B) 45 AB
 - (C) 46 AB
 - (D) 47 AB
- (9) Full form of NFRA
 - (A) National Financial Reporting Authority
 - (B) National Fact Report Authority
 - (C) National Foreign Reporting Authority
 - (D) None of the above
- (10) Dividend declared between two annual general meetings is called
 - (A) Interim dividend
 - (B) Final dividend
 - (C) Partial dividend
 - (D) None of the above

Q:1 (B) Match the following.

05

1. Audit program	(A) A detailed plan of investigation
2. Audit report	(B) Opinion after examining the accounts
3. Investigation	(C) Investigation for some specific purpose
4. Financial Audit	(D) Compulsory for Company
5. Audit Certificate	(E) Nor addressed to the any party

- Q:2 Write the following answers in short. (Any Four)** **08**
- (1) State the disqualifications of the auditor.
 - (2) State the types of auditor's responsibilities.
 - (3) Explain the effects of showing less profits.
 - (4) What do you mean by Investigation?
 - (5) Give the importance of Audit Programme.
 - (6) Write the types of Audit Report.
 - (7) Explain the provisions of tax audit.
 - (8) Give the meaning of Cost Audit.
- Q:3(A) Prepare a Audit Programme of Arts College.** **07**
- Q:3(B) Explain the points to keep in mind while investigation on behalf of an intending purchaser of a business.** **06**
- OR**
- Q:3 (A) Discuss the criminal liability of auditors.** **07**
- Q:3 (B) Explain the rights of an auditor.** **06**
- Q:4 (A) Write a short note (Any Two)** **08**
- (1) Guidelines for computing Divisible profits
 - (2) Importance of Audit Certificate
 - (3) Objectives of Tax Audit
 - (4) EDP Audit
- Q:4 (B) Specify the difference (Any One)** **06**
- (1) Clean Report and Qualified Report
 - (2) Profit an Divisible Profit
-

RAN-2308000106051002

T.Y.B.Com. (Sem. - VI) Examination March - 2026

Adv. A/c & Auditing (Paper - VIII) (NON NEP)

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> <td style="width: 20px; height: 20px;"> </td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p> </div>						

GUJARATI VERSION

Q. 1. Multiple Choice Question (M C Q)

15

1. માર્ચ અને એપ્રિલ મહિનાની મજૂરી અનુક્રમે રૂ.10,000 અને રૂ.16,000 છે સમચગાળો ½ મહિનો છે. એપ્રિલ મહિનામાં ચૂકવવાની રકમની ગણતરી કરો.

(A) રૂ. 11,000	(B) રૂ. 12,000
(C) રૂ. 13,000	(D) રૂ. 10,000
2. પરિવર્તન બજેટ તૈયાર કરવાની પદ્ધતિઓ કેટલા પ્રકારની હોય છે?

(A) 2	(B) 3
(C) 4	(D) 5
3. નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર 50%
સલામતી ગાળો 40%
કુલ વેચાણ રૂ. 5,00,000 હોય તો નફો શોધો.

(A) રૂ. 50,000	(B) રૂ. 1,00,000
(C) રૂ. 1,60,000	(D) રૂ. 1,50,000
4. એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 60
એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ રૂ. 36
સ્થિરખર્ચ રૂ. 1,80,000
એકમ દીઠ 8 રૂપિયાનું નુકસાન મેળવવા માટે વેચવાના એકમની સંખ્યા શોધો.

(A) 12,000	(B) 3,000
(C) 11,250	(D) 5,625

5. ખૂટતી રકમ શોધો.

વિગત	50%	75%	100%
વેચાણ ખર્ચ રૂ.	15000	20000	?

(A) રૂ. 50,000	(B) રૂ. 1,00,000
(C) રૂ. 1,60,000	(D) રૂ. 25,000

6. વર્તમાન ઉત્પાદન 6,000 એકમ છે અને કારખાના ખર્ચ એકમ દીઠ રૂ. 4 છે. જેમાં 50% સ્થિર છે. 12,000 એકમ માટે કારખાના ખર્ચ કેટલો હશે?
- (A) રૂ. 12,000 (B) રૂ. 24,000
(C) રૂ. 36,000 (D) રૂ. 48,000
7. નીચેનામાંથી કયો ખર્ચ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર સાથે સંબંધિત નથી?
- (A) સ્થિરખર્ચ (B) તક્ષાત પડતર
(C) ચલિત ખર્ચ (D) કુલખર્ચ
8. જવાબદારી કેન્દ્ર કેટલા પ્રકારના હોય છે?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
9. કર પછી દેવાની પડતર
- (A) $I(1+t)$ (B) $I(1-t)$
(C) $I(1*t)$ (D) $I(1/t)$
10. રોકડ અંદાજપત્ર એ ઉપયોગી સાધન છે
- (A) કર આયોજન (B) વેચાણ આયોજન
(C) ખરીદી આયોજન (D) નાણાંકીય આયોજન
11. સ્થિરખર્ચ નિકાસમાંથી નહીં, પરંતુ સ્થાનિક વેચાણમાંથી વસૂલવામાં આવશે.
- (A) સાચું (B) ખોટું
(C) અપૂર્ણ (D) કહી શકાતું નથી
12. ફાજલ ઉત્પાદનશક્તિ=સ્થાપિત ઉત્પાદન શક્તિ - વપરાશમાં લેવાઈ રહેલ ઉત્પાદન શક્તિ
- (A) સાચું (B) ખોટું
(C) અપૂર્ણ (D) કહી શકાતું નથી
13. ફાળો = સ્થિરખર્ચની વસૂલાત.
- (A) સાચું (B) ખોટું
(C) અપૂર્ણ (D) કહી શકાતું નથી
14. કયું બજેટ બધા કાર્યાત્મક બજેટનો સારાંશ છે?
- (A) ઉત્પાદન બજેટ (B) વેચાણ બજેટ
(C) માસ્ટર બજેટ (D) ખરીદી બજેટ
15. રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરવાની પદ્ધતિઓ કેટલા પ્રકારની હોય છે?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5

Q. 2. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારના જવાબ આપો.

1. યુગ કંપની લિમિટેડના રેકોર્ડ્સમાંથી નીચેની વિગતો મેળવવામાં આવી છે.

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 10

એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ રૂ. 8

વેચાણ એકમો 11,200 એકમો

હાલની ખોટ વેચાણ પર 10% લેખે

શોધો:

1. સમતુંટ બિંદુ એકમો

2. એકમદીઠ વેચાણ કિંમત જ્યારે જો સમતુંટ બિંદુ 8400 એકમો હોય ત્યારે

2. માલી લિમિટેડની નીચેની વિગતો પરથી ઓક્ટોબર મહિનાના રોકડબજેટ માટે મળેલી રોકડ રકમ શોધી કાઢો.

મહિનો	કુલ વેચાણ રૂ.
જુલાઈ	24,00,000
ઓગસ્ટ	28,00,000
સપ્ટેમ્બર	32,00,000
ઓક્ટોબર	36,00,000

કુલ વેચાણના 30% રોકડ વેચાણ છે. ઉધાર વેચાણના 50% નાણાં વેચાણ પછીના મહીને, 40% ત્યારબાદ બીજા મહીને અને 10% નાણાં ત્રીજા મહીને મળે છે.

3. કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ નીચે જુદી જુદી સપાટીએ આપેલ છે. તેમાં સમાયેલ સ્થિર ખર્ચની રકમ કેટલી હશે?

70% દરે રૂ. 1,20,000

90% દરે રૂ. 1,44,000

4. માસ્ટર બજેટ સમજાવો

5. ભવિષ્યનો ખર્ચ અને ઐતિહાસિક ખર્ચ સમજાવો.

6. બજેટરી અંકુશના હેતુઓ સમજાવો.

7. રામ લિમિટેડની વિગતો નીચે મુજબ છે:

વર્ષ	વેચાણ એકમો	પરિણામ
2024	7,000	10,000 (ખોટ)
2025	9,000	10,000 (નફો)

શોધો:

1. સ્થિરખર્ચ

2. સમતુંટ બિંદુ એકમો

8. વેચાણ પર કમિશન (રોકડ વેચાણ પર 2% અને ઉધાર વેચાણ પર 3%) ખરેખર વેચાણના મહિના પછી ચૂકવવામાં આવે છે, તો ઉધાર વેચાણ એ રોકડ વેચાણના 4 ગણું છે. જો ફેબ્રુઆરી મહિનાનું કમિશન રૂ. 33,600 હોય તો જાન્યુઆરી મહિનાનું વેચાણ શોધો.

- Q. 3. ધોની કંપની લિ. ની નીચેની વિગતો ઉપરથી એપ્રિલથી જૂન, 2025 સુધીના સમયનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. તા. 1 લી એપ્રિલના રોજ રોકડ અને બેંકસિલક રૂ. 6,00,000

વેચાણ (અંદાજ) :	Rs
જાન્યુઆરી	15,00,000
ફેબ્રુઆરી	12,00,000
માર્ચ	15,00,000
એપ્રિલ	16,50,000
મે	18,00,000
જૂન	12,00,000

જાન્યુઆરી માસની વેચાણપડતરની વિગતો નીચે મુજબ છે :

માલસામાન રૂ. 6,00,000

મજૂરી રૂ. 3,00,000

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. 3,00,000

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. 4,50,000 જેમાં રૂ. 1,50,000 યંત્ર પર ઘસારાનો સમાવેશ થાય છે. કુલ વેચાણ પૈકી 20% રોકડ વેચાણ છે. ઉધાર વેચાણના 50% વેચાણ પછી પહેલે મહિને, 40% વેચાણ પછી બીજા મહિને અને બાકીના વેચાણ પછી ત્રીજા મહિને મળે છે. માલસામાનનાં બે વેપારીઓ પાસેથી અનુક્રમે સોલેલ ટ્રેડર્સ અને અતુલ ટ્રેડર્સ પાસેથી સરખે હિસ્સે ખરીદવામાં આવે છે. સોલેલ ટ્રેડર્સની ખરીદી બે માસ અગાઉ અને અતુલ ટ્રેડર્સની ખરીદી એક માસ અગાઉ કરવામાં આવે છે. બધી ખરીદીનાં નાણાં ખરીદી પછીના મહિને ચૂકવવામાં આવે છે.

માલસામાન અને મજૂરી સંપૂર્ણપણે ચલિત છે. કંપની ચલિત ખર્ચ પર એકસરખા ધોરણે કાચો નફો જાળવી રાખે છે.

મજૂરી અને ચલિત ખર્ચા એક માસ બાદ ચૂકવવામાં આવે છે.

દરેક માસને અંતે હાથ પર સિલક રૂ. 3,00,000 રાખવાની છે અને વધારાની રકમ સરકારી જામીનગીરીમાં રોકવામાં આવશે.

OR

- Q. 3. એક કારખાનું તેની મહત્તમ (100%) શક્તિએ વાર્ષિક 60,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરી શકે છે. 13

અંદાજિત ઉત્પાદન પડતર નીચે પ્રમાણે છે :

પ્રત્યક્ષ માલસામાન એકમદીઠ રૂ. 3

પ્રત્યક્ષ મજૂરી એકમદીઠ રૂ. 2 (માસિક લઘુત્તમ રૂ. 6,000 ને આધીન)

સ્થિર પરોક્ષખર્ચા વાર્ષિક રૂ. 1,00,000

ચલિત પરોક્ષખર્ચા એકમદીઠ રૂ. 2

અર્ધચલિત પરોક્ષખર્ચા 50% ની ઉત્પાદન કક્ષાએ વાર્ષિક રૂ. 40,000 અને ઉત્પાદનની દરેક 20% કે તેના વધારાની કક્ષા માટે વધારાના રૂ. 10,000

કાચામાલના દરેક એકમમાંથી ભંગાર મળે છે; જે એકમદીઠ 20 પૈસા લેખે વેચવામાં આવે છે.

2025 ના પ્રથમ ત્રણ માસ દરમિયાન કારખાનું 50% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ ચાલ્યું છે. જ્યારે

બાકીના 9 માસ માટે કારખાનું 80% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ કાર્ય કરશે એમ અંદાજવામાં આવે છે. પ્રથમ ત્રણ માસ દરમિયાન એકમદીઠ વેચાણકિંમત રૂ. 12 લાખ. કુલ વાર્ષિક નફો રૂ. 1,04,200 મેળવવા બાકીના નવ માસ દરમિયાન વસ્તુનિ એકમદીઠ વેચાણકિંમત કેટલી હોવી જોઈએ તે દર્શાવવા જરૂરી પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

8

Q. 4. (A) રાધે લિમિટેડની 2024 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે આપેલ છે.

વેચાણના એકમો 30,000 એકમો

નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર 30%

સલામતીનો ગાળો 45%

એકમદીઠ વેચાણકિંમત રૂ.60

ગણતરી કરો :

1. હાલનો ચોખ્ખો નફો
2. રૂ. 4,86,000 નો નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણની રકમ.
3. જો ચલિતખર્ચમાં 20% ઘટાડો કરવામાં આવે તો નવું સમતૂટ બિંદુ (રૂપિયામાં)
4. જો વેચાણકિંમતમાં 25% વધારો કરવામાં આવે, ચલિતખર્ચ 25% વધે અને સ્થિરખર્ચમાં 30% વધારો થાય, તેમ છતાં હાલનો નફો જાળવી રાખવા જરૂરી વેચાણની રકમ

અથવા

Q. 4. (A) જય ભવાની લિમિટેડ પાસેથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે:

8

વિગત	31-3-24	31-3-25
	પ્રથમ વર્ષ	બીજું વર્ષ
સલામતીનો ગાળો	25%	40%
નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર	40%	25%
વેચાણ	Rs. 5,00,000	વેચાણકિંમત અને સ્થિરખર્ચમાં ઘટાડો એજ એકમાત્ર ફેરફાર છે.

શોધો:

- 1) પ્રથમ વર્ષ માટે નફો અને સમતૂટ બિંદુએ વેચાણ
- 2) બીજા વર્ષ માટે નફો અને સમતૂટ બિંદુએ વેચાણ

Q. 4. (B) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે)

- 1) બજેટરી અંકુશની મર્યાદા
- 2) ઉત્પાદન અંદાજપત્ર સમજાવો.
- 3) મૂડીખર્ચનું મહત્વ સમજાવો.
- 4) જવાબદારીલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા સમજાવો.

6

Q. 1. Multiple Choice Question

1. Wages of march and April month are Rs. 10,000 and Rs. 16,000 respectively. Time lag is $\frac{1}{2}$ month calculate amount to be paid in April month
 (A) Rs. 11,000 (B) Rs. 12,000
 (C) Rs. 13,000 (D) Rs. 10,000
2. How many types of method for preparing Flexible Budget?
 (A) 2 (B) 3
 (C) 4 (D) 5
3. PVR 50 %
 Margin of safety 40 %
 If total sales Rs. 5,00,000
 Find out Profit
 (A) Rs. 50,000 (B) Rs. 1,00,000
 (C) Rs. 1,60,000 (D) Rs. 1,50,000
4. Selling price per unit Rs. 60
 Variable cost per unit Rs. 36
 Fixed cost Rs. 1,80,000
 Find out number of unit to be sold to earn Rs. 8 loss per unit
 (A) 12,000 (B) 3,000
 (C) 11,250 (D) 5,625
5. Find out missing amount

Particulars	50%	75%	100%
Selling exp.	15000	20000	?

 (A) Rs. 50,000 (B) Rs. 1,00,000
 (C) Rs. 1,60,000 (D) Rs. 25,000
6. Current production is 6,000 units and factory expenses are Rs. 4 per unit, in which 50% is fixed. What will be the factory expenses for 12,000 units
 (A) Rs. 12,000 (B) Rs. 24,000
 (C) Rs. 36,000 (D) Rs. 48,000
7. Which of the following cost is not relevant to Flexible Budget?
 (A) Fixed Cost (B) Differential Cost
 (C) Variable Cost (D) Total Cost
8. How many Types of Responsibility Centre?
 (A) 2 (B) 3
 (C) 4 (D) 5
9. Cost of Debt after tax
 (A) $I(1+t)$ (B) $I(1-t)$
 (C) $I(1*t)$ (D) $I(1/t)$

10. Cash Budget is a **useful tools** for
 (A) Tax Planning (B) Sales Planning
 (C) Purchase Planning (D) financial Planning
11. Fixed costs are **to be recovered** from the domestic sales, not from the exports
 (A) True (B) False
 (C) Incomplete (D) Can't say
12. Surplus/Idle **Production Capacity** = Installed production capacity - Actual use of production capacity.
 (A) True (B) False
 (C) Incomplete (D) Can't say
13. Contribution = Recovery of Fixed costs.
 (A) True (B) False
 (C) Incomplete (D) Can't say
14. Which budget is a summary of all Functional Budget?
 (A) Production Budget (B) Sale Budget
 (C) Master Budget (D) Purchase Budget
15. How many Types of Method for Preparing cash Budget?
 (A) 2 (B) 3
 (C) 4 (D) 5

Q. 2. Answer the following (Any Four)

8

1. The following Particulars are Obtained from the Records of Yug Co Ltd.

Selling price per unit Rs 10

Variable Exp. per unit Rs 8

Sales units 11,200 units

Present loss 10 % on sales

Find out:

1. Breakeven point units
2. Selling price per unit at the Breakeven point of 8400 units

2. From the following details of Mahi Ltd. find out the cash received for cash budget of October month.

Month	Total Sales Rs.
July	24,00,000
August	28,00,000
September	32,00,000
October	36,00,000

Cash sales are 30% of total sales. 50% amount of credit sale is received in next month of selling, 40% amount in the second month and 10% amount the third month of selling.

3. The total factory Overhead is given below at different level .what will be the amount of fixed factory Overheads?
 At 70 % : Rs 1,20,000
 At 90 % : Rs 1,44,000

4. Explain Material Budget.
5. Explain Future Cost and Historical Cost.
6. Explain Objective of Budgetary Control.
7. The details of RAM Ltd are as follow :

Years	Units sold	Results
2024	7,000	10,000 (loss)
2025	9,000	10,000 (profit)

Find out:

- 1) Fixed expenses
 - 2) BEP in units
8. Commission on sales (on cash sales 2% and on credit sales 3%) paid after the month of actual sales, credit sales are 4 times of cash sales. If commission of the month February is Rs. 33,600. Find out the sales of month January.

Q. 3. Prepare a Cash Budget of Dhoni Co. Ltd for the period from April to June, 2025. Cash and Bank balance on 1st April, Rs. 6,00,000

13

Sales budgeted	Rs
January	15,00,000
February	12,00,000
March	15,00,000
April	16,50,000
May	18,00,000
June	12,00,000

The cost of sales for the month of January is as under

Materials Rs.6,00,000

Wages Rs.3,00,000

Variable overheads Rs. 3,00,000 Fixed overheads are Rs. 4,50,000 which include Rs. 1,50,000 depreciation on machinery. 20% of sales are cash sales; 50% of credit sales are collected in the first month after sale, 40% in the second month after sale and remaining in the third month after sale. Materials are purchased equally from two merchants Sohel Traders and Atul Traders respectively. The purchases of Sohel Traders and Atul Traders are made two months advance and one month advance respectively. The amount of all the purchases is paid in the month after the month of purchase. Materials and Wages are strictly variable. A uniform gross profit on variable cost is maintained by the company. Wages and variable overheads are paid after one month. At the end of each month cash on hand of Rs. 3,00,000 is to be kept and the additional amount will be invested in the government securities

OR

Q. 3. A factory can produce 60,000 units per annum at its maximum (100%) capacity. The estimated costs of production are as follows :

Direct Materials Rs. 3 per unit
 Direct Labour Rs.2 per unit(Subject to a minimum of Rs. 6,000 per month)
 Fixed overhead cost Rs. 1,00,000 p.a.
 Variable overhead cost Rs. 2 per unit.

13

Semi-variable cost Rs. 40,000 p.a. up to 50% capacity and an additional Rs. 10,000 for every 20% increase in capacity or part thereof.

Each unit of raw materials yields scrap which is sold at the rate of 20 paise per unit. In 2025, the factory worked at 50% capacity for the first three months, but it was expected that it would work at 80% capacity for the remaining 9 expected months. During the first three months, the selling price per unit was Rs. 12. Prepare necessary statement of cost showing what should be the selling price for remaining nine months to produce a total profit of Rs. 1,04,200.

- Q. 4. (A)** Radhey Co. Ltd gives the following information for the year ending on 2024 8
- Sales units 30,000
PVR 30%
Margin of Safety 45%
Selling price per units Rs. 60
Find out:

- 1) The Present profit
- 2) The Required sales amount to earn a profit of Rs 4,86,000
- 3) If Variable costs are Reduced by 20 %, then What be the New Break even point (Rs)
- 4) Sales amount Required to maintain the present profit, Even if the selling price to be increased by 25 %, Variable costs are increased by 25 % and fixed costs are increased by 30 %

OR

- (A) Following information is obtained from Jay Bhavani Ltd : 8

Particulars	31-3-24	31-3-25
	First year	Second year
Margin of safety	25%	40 %
PVR	40%	25%
Sales	Rs. 5,00,000	Decrease in selling price and fixed costs are the only changes

Find out:

- 1) Profit and BEP sales for the first year
- 2) Profit and BEP sales for the second year

- Q. 4. (B)** Write short notes (any two) 6

- 1 Limitation of Budgetary Control
- 2 Explain Production Budget
- 3 Explain Importance of Cost of Capital
- 4 Explain merit of Responsibility Accounting

RAN-2308000106051003

T. Y. B. Com (Sem. - VI) Examination March - 2026

Indian Banking and Currency Banking - Paper VII

CE - 621 B1 Banking Paper VII

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્રશ્ન. 1. નીચેનાં પ્રશ્નના ટૂંકમા ઉત્તર આપો.

10

1. વિનિમય દર એટલે શું?
1. What is Exchange Rate?
2. એન. પી. એ. નું વર્ગીકરણ જણાવો
2. Analyses of N.P.A.
3. ટુંકાગાળાનું ધિરાણ કઈ સંસ્થા કરે છે?
3. Which Institution Give short term lending?
4. રિઝર્વ બેંકની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી?
4. When Reserve Bank of India was established?
5. ગુણાત્મક શાખ નિયંત્રણ એટલે શું?
5. What is Qualitative Credit Control ?

પ્રશ્ન. 2.(અ) ભારતના નાણાંબજારની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવી તેની ખામીઓ સમજાવો.

08

(A) State the characteristics of the Indian Money Market and explain its Disadvantages

08

(બ) ભારતમાં નાણાકીય ક્ષેત્રનાં સુધારાઓ જણાવો.

08

(B) What are the Financial sector reforms in India ?

08

અથવા

પ્રશ્ન. 2.(અ) રિઝર્વ બેંકના વિકાસલક્ષી કાર્યો સમજાવો.

08

(A) Explain the Development function of reserve bank of India.

08

(અ) રિઝર્વ બેંકની નાણાકીય નીતિના મુખ્ય હેતુઓ સમજાવો અને નાણાકીય નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો.

08

(B) Explain the aims of monetary policy of Reserve bank of India. Evaluate the

08

monetary policy of R.B.I.

- પ્રશ્ન. 3.(અ) શાખા નિયંત્રણની ખુલ્લા બજારની નીતિ સમજાવો. 08
(A) Explain open market operation system. 08
(બ) રિઝર્વ બેંકની બેંક દરની નીતિની અસરકારકતા સમજાવો. 08
(B) Explain the effectiveness of Reserve bank bank rate policy. 08

અથવા

- પ્રશ્ન. 3.(અ) સપ્રમાણ અનામત પદ્ધતિ અને ન્યૂનતમ અનામત પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત લખો. 08
(A) Explain the Difference between minimum reserve system and proportional reserve system. 08
(અ) વિમુદ્રીકરણની વ્યાખ્યા આપી. વિમુદ્રીકરણની અસરો તપાસો. 08
(B) Define demonetization. Examine the effects of demonetization. 08

- પ્રશ્ન. 4.(અ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 08
(1) NPA ની અસરો
(1) Impact of NPA
(2) વિનિમયદર નીતિના હેતુઓ
(2) Objectives of Exchange Rate Policy.
(3) RBI ની નાણાકીય નીતિની મર્યાદા
(3) Disadvantages of RBI Monetary Policy
(4) મોટીનોટોનું વિમુદ્રીકરણ (2016)
(4) Demonetization (2016)

RAN-2308000106051005

B.Com. (NON-NEP) (Sem.- VI) Examination March - 2026

Statistics (Paper - IX)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે. Figure to be right indicates full marks of the questions.</p> <p>(3) આલેખ પત્રો અને સાંખ્યિકીય કોષ્ટકો વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે. Graph paper and statistical tables would be given on request.</p>	<p>Seat No.:</p> <table style="width: 100%; border: 1px solid black;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; margin-top: 10px;"></div> <p style="text-align: center; font-size: small;">Student's Signature</p>						

પ્ર.1. (A) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (5)

- (1) ચલ રાશિઓ ધરાવતું રેખીય વિધેય કે જેને મહત્તમ કે ન્યુનતમ બનાવવાનું હોય તેને _____ કહે છે.
- (a) ઉકેલ (b) શક્ય ઉકેલ
(c) હેતુલક્ષી વિધેય (d) મૂળ વિધેય
- (2) સૂરેખ આયોજનની સમસ્યાનાં બાધકોની સંખ્યા _____ હોય છે.
- (a) મર્યાદિત (b) અમર્યાદિત
(c) ઋણ (d) શૂન્ય
- (3) માનવ્હીટની પરીક્ષણમાં $n_1 = 10, n_2 = 12$ હોય તો વિચરણ = _____
- (a) 120 (b) 230
(c) 60 (d) 30
- (4) અપ્રાયલીય પરીક્ષણમાં સમષ્ટિનું વિતરણ _____ છે, એવી ધારણા કરવામાં આવે છે.
- (a) અસતત (b) પ્રમાણ્ય
(c) સતત (d) દ્વિપદી
- (5) ચિત્ર પરીક્ષણમાં પ્રમાણ્ય વિતરણનો ઉપયોગ કરતાં, વિચરણ = _____
- (a) $n/4$ (b) $\sqrt{n/4}$
(c) $\frac{n^2}{4}$ (d) $n/2$

પ્ર.1. (B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (10)

- (1) Max (Min-Max) ની રીતે પ્રારંભિક શક્ય ઉકેલ = _____

	X	Y	Z	પુરવઠો
A	12	18	11	14
B	13	17	16	16
મંગ	8	12	10	

- (a) 414 (b) 170
(c) 314 (d) 204

(2) નીચેની નિયુક્તિની સમસ્યા ઉકેલો, તેની મહત્તમ કિંમત = _____

	A	B	C
1	18	11	26
2	23	20	27
3	31	26	26

- (a) 60 (b) 77
(c) 46 (d) 0

(3) આંકડાશાસ્ત્રનું પેપર વિભાગ A અને વિભાગ B માં વહેંચાયેલું છે. વિભાગ A ના દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે અને તેનો ઉકેલ મેળવવા માટે 2 મિનિટ લાગે છે. વિભાગ B માં દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે અને તેના ઉકેલ માટે 3 મિનિટ લાગે છે પેપર માટે કૂલ સમય 45 મિનિટ છે અને કૂલ 15 પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે. મહત્તમ ગુણ મેળવવા માટે દરેક વિભાગમાંથી કેટલા પ્રશ્નો ગણવા જોઈએ? આ સમસ્યાને સુરેખ આયોજનની સમસ્યાના રૂપમાં દર્શાવો.

(a)	(b)	(c)	(d)
Z મહત્તમ = $x+y$	Z મહત્તમ = $2x+3y$	Z મહત્તમ = $3x+4y$	આમાંથી કોઈ નહીં.
મર્યાદાઓ	મર્યાદાઓ	મર્યાદાઓ	
$2x+3y \leq 45$	$3x+4y \leq 45$	$2x+3y \leq 45$	
$3x+4y \leq 15$	$x+y \geq 15$	$x+y \leq 15$	
$x, y \geq 0$	$x, y \geq 0$	$x, y \geq 0$	

(4) 10 પરિણીત જોડકાના એક યદ્યચ્છ નિદર્શમાં પતિ અને પત્નીની ઉંમર વચ્ચેના તફાવતો નીચે પ્રમાણે છે
-3.2, 0.4, 1.8, 3.6, -0.4, -0.2, 3.2, -0.6, 1.5, 2.3

$H_0 : M = 0$ ના પરીક્ષણ માટે વિલકોક્ષન પરિક્ષણના T^+ અને T^- ની કિંમત શોધો.

- (a) 4, 6 (b) 6, 4
(c) 8.5, 3.5 (d) 39, 16

(5) નીચે અનુક્રમે બે સમષ્ટિમાંથી લીધેલા 3 અને 4 કદના યદ્યચ્છ નિદર્શો છે માનવ્લીટની U આગણકની કિંમત = _____

X	52	24	26	-
Y	23	22	31	72

- (a) 5 (b) 13
(c) 12 (d) 18

પ્ર.2. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈપણ ચાર)

(08)

- (1) સમજાવો - મૂળ ઉકેલ
(2) નીચેની વાહન વ્યવહારની સમસ્યાનો ઉકેલ ન્યુનત્તમ શ્રેણિકની રીતે મેળવો.

	X	Y	Z	પુરવઠો
A	21	24	31	15
B	11	19	17	17
C	15	17	13	13
માંગ	16	16	13	

- (3) લઘુત્તમ નિયુક્તિની સમસ્યા કઈ રીતે મહત્તમ નિયુક્તિની સમસ્યામાં રૂપાંતરિત થાય છે?
(4) સુરેખ આયોજનની મર્યાદાઓ જણાવો.

(5) નીચેના શ્રેણિકમાં નફો આપેલ છે. ન્યુનતમ શ્રેણિકની રીતે નફાને મહત્તમ બનાવો.

	A	B	પુરવઠો
F_1	27	22	30
F_2	28	20	35
માંગ	34	31	

(6) બિનપ્રાચલ્ય પરીક્ષણ માટે χ^2 - આગણકની કિંમત શોધો.

	X	Y
$\geq M$	3	8
$< M$	6	4

(7) કાર્યાત્મક સંશોધન એટલે શું?

(8) 9 જોડકાં પરથી મેળવેલ તફાવતના ચિહ્નો +, -, =, +, -, -, +, +, + છે તો સંજ્ઞા પરીક્ષણ દ્વારા “બંને નિદર્શો સમાન સમષ્ટિમાંથી લીધા છે” એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ 1% ની સાર્થકતાની કક્ષાએ કરો. (દ્વિપદી વિતરણ દ્વારા)

પ્ર.3. (a) નીચે આપેલ વાહન વ્યવહારની સમસ્યા માટેનો પ્રારંભિક ઉકેલ Min (Min-Max) ની રીતે મેળવો. (09)
કૂલ પરિવહન ખર્ચ શોધો તથા ઈષ્ટતમ ઉકેલ પણ મેળવો.

કેક્ટરી	A	B	C	D	પુરવઠો
F_1	56	100	180	20	28
F_2	260	100	140	220	36
F_3	140	12	240	60	72
માંગ	20	32	30	54	

(b) વિલકોક્ષન સંજ્ઞાકમાંક પરીક્ષણનો ઉપયોગ કરી નીચેના અવલોકનોના જોડકાં પરથી બંને નિદર્શો એક જ સમષ્ટિમાંથી લેવાયા છે કે કેમ તેનું પરીક્ષણ કરો. 1% ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો. (04)

X	43	50	44	50	50	55	46	50	49
Y	54	43	34	46	55	58	53	43	53

અથવા

પ્ર.3. (a) વોગેલની રીતથી નીચે આપેલ વાહન વ્યવહારની સમસ્યાનો પ્રારંભિક મૂળભૂત શક્ય ઉકેલ શોધો અને પરિવહન ખર્ચ પણ શોધો, ઈષ્ટતમ ઉકેલ પણ શોધો. (09)

	A	B	C	D	પુરવઠો
01	19	30	50	10	7
02	70	30	40	60	9
03	40	8	70	20	18
માંગ	5	8	7	14	34

(b) નીચેની માલિતી પરથી મધ્યસ્થ પરીક્ષણ દ્વારા “બંને નિદર્શો સમાન સમષ્ટિમાંથી લેવાયા છે” એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 5% ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો. (04)

નિદર્શ - I	11	36	17	18	22	10	-
નિદર્શ - II	33	20	29	42	17	30	45

પ્ર.4. (a) ગમે તે બે લખો.

(08)

- (1) નીચેની માહિતી પરથી મેનવ્લીટની પરીક્ષણ દ્વારા “બંને નિદર્શો સમાન સમષ્ટિમાંથી લેવામાં આવ્યા છે” એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 1% ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો

X	40	20	10	25	45	40	—
Y	15	25	15	10	15	20	10

- (2) 17 અવલોકનોના જોડકાં પરથી નીચેના તફાવતોના ચિહ્નો મળે છે. તો સંજ્ઞા પરિક્ષણનો ઉપયોગ કરીને “બંને નિદર્શો સમાન સમષ્ટિમાંથી લીધા છે” એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 1% ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો.

-, -, -, +, +, -, =, +, +, +, +, -, -, +, -, +, -

- (3) $Z = 4x + 8y$ ને નીચેની શરતોને આધીન મહત્તમ બનાવો.

$$2x + 3y \leq 48, x \leq 15, y \leq 10, x, y \geq 0$$

- (4) નીચેના શ્રેણિકમાં આવક (₹લાખમાં) આપેલ છે. આવક મહત્તમ થાય તે રીતે નિયુક્તિ આપો.

	A	B	C	D
X	14	18	22	30
Y	26	22	22	14
Z	30	22	22	18

પ્ર.4. (b) ગમે તે બે લખો.

(06)

- (1) સમતોલ અને અસમતોલ વાલન વ્યવહારની સમસ્યા સમજાવો.
(2) સુરેખ આયોજનના ઉપયોગો લખો.
(3) સમજાવો - સંજ્ઞા પરીક્ષણ
(4) બિનપ્રાયલિય પરીક્ષણ પદ્ધતિમાં આવતી માપન પદ્ધતિઓ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Q.1. (A) Answer the multiple-choice questions.

(05)

- (1) The linear function of the variables which is required to be maximized or minimized is called _____
(a) solution (b) Feasible solution
(c) Objective function (d) Basic solution
- (2) In linear programming problem, the number of Constraints are _____
(a) Finite (b) Infinite
(c) Negative (d) zero
- (3) In Mann-whitney test, if, $n_1 = 10, n_2 = 12$ then Variance = _____
(a) 120 (b) 230
(c) 60 (d) 30
- (4) In non-parametric test, the hypothesis is to be taken as the population distribution is _____
(a) Discrete (b) Normal
(c) Continuous (d) Binominal
- (5) In sign test, while using the normal distribution, the variance = _____
(a) $n/4$ (b) $\sqrt{n/4}$
(c) $\frac{n^2}{4}$ (d) $n/2$

Q.1. (B) Answer the multiple choice questions

(10)

(1) The initial feasible solution by Max (Min-Max)

	X	Y	Z	Supply
A	12	18	11	14
B	13	17	16	16
Demand	8	12	10	

- (a) 414 (b) 170
(c) 314 (d) 204

(2) Solve the following assignment problem and its maximum value = _____

	A	B	C
1	18	11	26
2	23	20	27
3	31	26	26

- (a) 60 (b) 77
(c) 46 (d) 0

(3) Question paper of statistics is divided in to section A and section B. each question of section A has 3 marks and it takes 2 minutes to solve it. each question of section B has 4 marks and it takes 3 minutes to solve it. the total time available to solve the question paper is 45 minutes, total 15 questions answers are to be given, how many questions are to be solved from each section to get maximum marks? formulate the problem as a linear programming problem.

(a)	(b)	(c)	(d)
$Z \max = x+y$	$Z \max = 2x+3y$	$Z \max = 3x+4y$	None of these
Constraints,	Constraints,	Constraints,	
$2x+3y \leq 45$	$3x+4y \leq 45$	$2x+3y \leq 45$	
$3x+4y \leq 15$	$x+y \geq 15$	$x+y \leq 15$	
$x, y \geq 0$	$x, y \geq 0$	$x, y \geq 0$	

(4) Following are the differences between age of husband and wife in a random sample of 10 married Couples.

-3.2, 0.4, 1.8, 3.6, -0.4, -0.2, 3.2, -0.6, 1.5, 2.3

To test $H_0 : M = 0$, the value of T^+ and T^- for wilcoxon's test = _____

- (a) 4, 6 (b) 6, 4
(c) 8.5, 3.5 (d) 39, 16

(5) Two Samples of size 3 and 4 have been drawn from two populations respectively. The value of Mann-whitney U statistic = _____

X	52	24	26	-
Y	23	22	31	72

- (a) 5 (b) 13
(c) 12 (d) 18

Q.2. Answer the following questions (Any four)

(08)

- (1) Explain: Basic Solution
- (2) Solve the following transportation problem by matrix minima method.

	X	Y	Z	Supply
A	21	24	31	15
B	11	19	17	17
C	15	17	13	13
Demand	16	16	13	

- (3) How can a (Minimization Assignment problem”, be converted into a Maximization Assignment problem?
- (4) State the limitations of linear programming.
- (5) The profit is given in the following matrix. Maximize the profit by the matrix minima method

	A	B	Supply
F_1	27	22	30
F_2	28	20	35
Demand	34	31	

- (6) For Non-parametric test, Find the value of χ^2 – statistic.

	X	Y
$\geq M$	3	8
$< M$	6	4

- (7) What is operations Research?
- (8) From 9 pairs of Observations, the signs of differences of observations are obtained +, -, =, +, -, -, +, +, + then, by sign test. Test the hypothesis that “Both the Samples are drawn from the same population”, at 1%. level of significance. (By Binomial distribution)

- Q.3. (a)** Obtain the initial basic feasible solution for the following transportation problem (09) by Min (Min-Max) method. Find the total transportation cost. Also obtain optima Solution.

Factory	A	B	C	D	Supply
F_1	56	100	180	20	28
F_2	260	100	140	220	36
F_3	140	12	240	60	72
Demand	20	32	30	54	

- (b) Using Wilcoxon signed rank test, from the given following pairs of observations (04) test the hypothesis that whether the both the samples are taken from the same Population & use 1% level of significance

X	43	50	44	50	50	55	46	50	49
Y	54	43	34	46	55	58	53	43	53

OR

- Q.3. (a) Find the **feasible solution** and the transportation cost for the following (09)
 transportation problem using Vogel's method. Also, find optimal Solution.

	B	C	D	Supply	
01	30	50	10	7	
02	30	40	60	9	
03	8	70	20	18	
Demand	5	8	7	14	34

- (b) From the following data, test the hypothesis that "Both the samples have been taken from the same Population" by Median test Use 5% level of significance. (04)

Sample - I	11	36	17	18	22	10	-
Sample - II	33	20	29	42	17	30	45

- Q.4. (a) Write any two. (08)

- (1) From the following data, test the hypothesis that "Both the samples have been taken from the same normal population", by Mann-Whitney test. Use 1% level of significance.

X	40	20	10	25	45	40	-
Y	15	25	15	10	15	20	10

- (2) The signs of differences between the 17 pairs of Observations are given below. Test the hypothesis that "The two Samples have come from identical population." by sign test use 1% level of significance.

-, -, -, +, +, -, =, +, +, +, +, -, -, +, -, +, -

- (3) Maximize the objective function $Z = 4x + 8y$ under the following constraints

$$2x + 3y \leq 48, x \leq 15, y \leq 10, x, y \geq 0$$

- (4) The revenue (₹ in lac) is given in the following matrix Give the assignment to maximize the revenue.

	A	B	C	D
X	14	18	22	30
Y	26	22	22	14
Z	30	22	22	18

- Q.4. (b) Write any two (06)

- (1) Explain balanced and unbalanced transportation Problem.
- (2) Write the uses of Linear programming.
- (3) Explain: Sign test.
- (4) Explain the scale methods of Non parametric methods

RAN-2008000106010001

B.Com. (Sem.- VI) Examination March - 2026

Core Compulsory Course In English
Language Through Literature

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>सूचना : / Instructions</p> <p>(1) उपरोक्त दशविव विगतो उत्तरवही पर अवश्य लખवी. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) Figures to the right indicate marks.</p> <p>(3) Indicate clearly the options you choose.</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; margin-top: 10px;"></div> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>						

Q.1. Choose the correct answer from the options given below: (10)

1. The confessional elements in Kamala Das's works have invited comparisons with _____ .
 - a) Anita Desai
 - b) Sylvia Plath
 - c) Emily Dickinson
 - d) Maya Angelou
2. What does the speaker beg for at the stranger's doors?
 - a) Money
 - b) Clothes
 - c) Food
 - d) Love
3. What kind of the poem 'O Captain! My Captain!' is?
 - a) Sonnet
 - b) Ode
 - c) Elegy
 - d) Ballad
4. The 'ship' in the poem 'O Captain! My Captain!' symbolizes _____.
 - a) Titanic
 - b) World War I
 - c) American Civil War
 - d) World War II
5. Lord Byron was an immensely popular poet of the _____ period.
 - a) Elizabethan
 - b) Puritan
 - c) Romantic
 - d) Restoration
6. What kind of beauty does Byron describe in the poem?
 - a) Outward appearance
 - b) Inner goodness
 - c) Both the above
 - d) None of the above
7. The poem 'She Walks in Beauty' expresses Byron's concept of a _____.
 - a) Perfect woman
 - b) Passionate woman
 - c) Beautiful woman
 - d) All the above
8. The woman mentioned in the poem 'Upagupta' was drunk with _____.
 - a) Red wine
 - b) Wine of Youth
 - c) Wine of power
 - d) Wine of wealth
9. The citizens have gone to the woods to celebrate _____.
 - a) Festival of flowers
 - b) Festival of spring
 - c) Festival of kites
 - d) Festival of wine
10. What made Upagupta wake up startled?
 - a) He was thirsty
 - b) He saw a nightmare
 - c) Rain started falling
 - d) A woman stumbled over his body

Q.2. Elaborate how Rudyard Kipling explores the themes of greed, honesty, conflict, and acceptance in his speech "Values in Life". (12)

OR

Q.2. How does Shaw convince the readers that there is no such thing as 'correct English'. (12)

Q.3. (A) Develop a dialogue on any ONE of the following: (08)

- 1) Purna and Prem meet at a multiplex. They live in the same locality but do not know each other very well. It's three o'clock in the afternoon.
- 2) Avni is at the birthday party of her friend, Anamika. She has not met Anamika's father. So, she introduces herself and tells him a little about herself.

(B) Write a paragraph on any ONE of the following: (10)

- 1) Teamwork Skills
- 2) Research Methodology

Q.4. Do as directed: (Any Ten) (10)

- 1) They _____ (rarely) plays cricket these days.
(Fill in the blank using a word that means the same as the one in the brackets)
- 2) She was asked to quit the job as she was very _____ (sincere) in her work.
(Fill in the blank using a word that is the antonym of the word in the brackets)
- 3) Give synonym: Remote
- 4) Give antonym: Host
- 5) Amicable: negative, surprise, unfriendly
(Tick the word that is the closest antonym of the word on left)
- 6) I want some _____ flowers in this vase.
(Fill in the blank using a word that means the same as one in the brackets)
- 7) Add a suitable prefix to form a new word: Sense
- 8) Add a suitable suffix to form a new word: Create
- 9) Form a word using a prefix: Dis-
- 10) Form a word using a suffix: -al
- 11) Let us stop this _____ (meaning) discussion.
(Fill in the blank with a word formed by adding a suitable suffix to the word in the brackets)
- 12) The discussion was completely _____ (productive).
(Fill in the blank with a word formed by adding a suitable prefix to the word in the brackets)